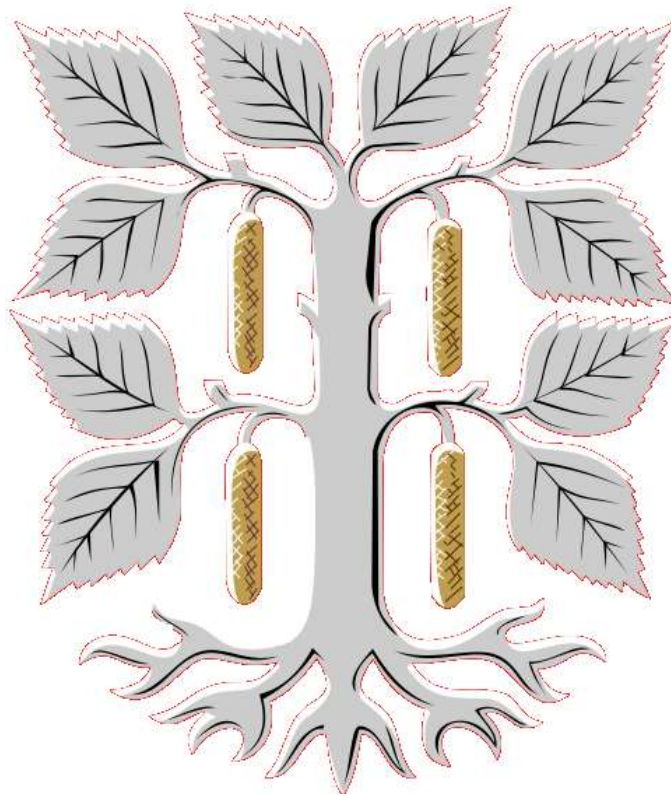

JUUAN KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2018

JA

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019 – 2020

Sisällys

1.	Talousarvion perusteita.....	2
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	2
1.2	Toimintaympäristön muutokset	4
1.3	Konserniohjaus	8
1.4	Kuntastrategia	10
1.5	Organisaatiorakenne	11
2.	Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019–2020.....	12
2.1	Määrärahat tulosalueittain/lautakunnittain	16
3.	Käyttötalousosa	17
3.1	Kunnanhallitus	17
3.2	Hyvinvointilautakunta	31
3.3	Kuntarakennelautakunta.....	41
3.4	Tarkastuslautakunta	45
4.	Investointiosa	46
5.	Tuloslaskelmaosa.....	49
6.	Rahoitusosa	51

1. Talousarvion perusteita

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kohti hallittua rakennemuutosta

Vuosi 2017 on ollut Juuan kunnassa historiallinen, sillä ensimmäistä kertaa sosiaali- ja terveyspalvelut eivät ole olleet kunnan omaa ydintoimintaa. Vuosi on käytetty Juuassa uuden organisaation ja erityisesti uusien toimintamallien rakentamiseen. Juuan uusi organisaatio on aloittanut toimintansa sujuvasti tehokkaana matalan kynnyksen organisaationa, joka kykenee mukautumaan jatkuvasti muuttuvaan maailmaan entistä paremmin. Erityisesti talouden hallinnan prosessit ovat ottaneet isoja harppauksia eteenpäin ja nyt Juuan viranhaltijat ja päättäjät seuraavat toiminnan ja talouden kokonaisuutta lähes reaaliajassa.

Vuosi 2017 oli siis uuden rakentamisen vuosi, jossa organisaatio, toimintamallit ja prosessit uudistettiin. Muutoksen jatkumossa vuosi 2018 tulee olemaan selkeästi hallitun rakennemuutoksen vuosi. Rakennemuutokseen meidät pakottaa yleinen maailman muutos ja koko ajan voimistuva keskittymiskehitys. Juuka on kuin Suomi pienoiskoossa; Väestö ikääntyy samaan aikaan, kun syntyvyys on jo vakiintunut matalalle tasolle. Tämä on käynnissä koko Euroopassa ja meillä ollaan väestökehityksessä muutamia vuosia muuta maata edellä. Samaan aikaan talous kasvaa ja juukalaiset yritykset tarvitsevat osaavaa työvoimaa. Tämä vaikea yhtiö on ratkaistavissa, jos kunnassa muistetaan oma tärkeä rooli elinympäristön kehittämisessä. Näin tulevaisuuden työntekijät valitsevat asuinpaikakseen meidän oman kunnan.

Kunnassa palvelujen käyttäjien määrät laskevat kaikilla sektoreilla juuri väestön vähenemisen takia. Suurin muutos koskettaa hyvinvoinnin palvelualueetta, jossa palvelurakenne on pitkälti lasten ja nuorten palveluita kuten päivähoitoa, perusopetusta ja lukiota. Perusopetuksessa ja lukiossa oppilasmäärä alenee lukuvuodesta 15-16 -> 17-18 yhteensä 12,2 prosenttia. Koska kunta ei toimi kuten autotehdas, emme voi suoraan leikata rahoituksesta tuota summaa kokonaisuudessaan. Yhteistyössä kaikkien esimiestasojen kanssa on päädytty esitykseen, jossa koko hyvinvoinnin toimialan menoja vähennetään vuoden 2016 tasosta noin 2 %. Perusopetuksessa ja lukiossa tämä tarkoittaa 6,1 prosentin alenemaan. Tämä on se hallittu tapa, jolla menoja portaittain lasketaan vastaamaan toiminnan volyymin.

Onneksi kautta historian Juuan kunnan taloutta on hoidettu vastuullisesti, joten voimme tehdä rakennemuutoksen hallitusti. Ilman aikaisempien vuosien ylijäämiä meidän olisi pitänyt leikata ensi vuoden rahoituksesta huomattavasti enemmän. Kokonaisuutena raha siis vähenee jonkin verran hyvinvoinnin alueella, mutta samaan aikaan palvelunkäyttäjät vähenevät vielä enemmän. Tämä päätös tarkoittaa sitä, että Juuan kunnassa käytetään vuonna 2018 enemmän rahaa oppilasta ja päiväkotilasta kohden kuin vuonna 2016. Kunta siis jatkaa merkittäviä panostuksia hyvinvoinnin toimialalle.

Rakennemuutos toteutuu vuonna 2018 useassa asiassa. Strategisen linjauksen mukaisesti ensi vuonna alkaa uuden koulun suunnittelu kyläkeskukseen, joka mahdollistaa monia elinympäristöä parantavia toimia meille juukalaisille.

Vuoden alusta kunnassa aloittaa uusi tekninen johtaja uuden kiinteistöpäällikön lisäksi ja meillä aloitetaan myös oman elinkeinotoimen rakentaminen. Uudet asiat antavat mahdollisuuden uusien toimintamallien rakentamiseen ja tavoitteena on aina palveluiden paraneminen asiakkaalle.

Kunnan uudistamista yhä enemmän asiakaspalveluorganisaatioksi on jatkettava systemaattisesti. Investoinneissa korostuvat tulevaisuuden suunnittelu. Investointien prosessi on muokattu kokonaisuudessaan sellaiseksi, että kohteet suunnitellaan ensin kokonaisvaltaisesti. Suunnitelmien jälkeen voidaan tehdä aitoa vertailua eri investointien toteuttamisaikatauluista- ja tavoista. Vuoden 2018 suurimpina investointeina ovat Kiieskankaan vedenottamo ja Aimontien perusparannus. Lisäksi Siun soten tarvitsemat investoinnit voivat muuttaa kokonaistilannetta.

Ulkoisista asioista vaikuttavat edelleen samat tutut asiat kuten maakunta- ja soteuudistus ja erityisesti valtionosuuspolitiikka. Maakunta- ja soteuudistus eivät enää vaikuta merkittävästi Juuan kuntaan, koska meillä suurimman alueen päätökset on jo tehty. Huolestuttavin muutos on valtionosuuksissa. Ensi vuonna valtionosuudet leikkautuvat yhteensä eri syistä yli 650 000 euroa, joka on meidän mittakaavassa todella iso leikkautuminen. Juuassa asia huomattiin jo vuonna 2017 ja toiminnan mukauttaminen uuteen tasoon aloitettiin ajoissa. Kuitenkin ensi vuoden suuri leikkautuminen oli yllätys, joka pakottaa edellä kuvattuun hallittuun rakennemuutokseen. Tässä edunvalvonta kaikkien pienten kuntien osalta korostuu, mutta Juuassa emme voi jäädä asiaa voivottelemaan. Meidän on tehtävä kaikki mahdollinen, jotta saisimme korvattua tulomenetystä tuloveroilla. Samaan aikaan menojen hallinta erityisesti pitkällä aikavälillä korostuu. Valtion suuntaan on selvästi viestittävä, että pienet maaseutumaiset kunnat eivät pitkällä aikavälillä kykene suoriutumaan peruspalveluistaan, mikäli valtionosuudet jatkavat rajua laskuaan.

Ensi vuosi tulee olemaan erityisesti kaikilla Juuan kunnan työntekijöille erilainen. Rakennemuutos pitää tehdä yhdessä henkilöstön kanssa, koska uudet toimintamallit ja tiukkeneva talous aiheuttavat aina organisaatiossa liikettä. Liike on kuitenkin hyväksi, sillä erilaisten näkemysten kautta saamme hiottua organisaatiosta paremman. Organisaation toimivuus on korvaamatonta, kun alemme tekemään tulevaisuuden Juukaa strategisten linjausten mukaisesti. Juhlapuheiden lisäksi meillä aloitetaan aidosti toimenpiteet tulevaisuuden tekemiseksi, joista keskeisenä on uuden koulukeskuksen suunnittelu. Kunnan tähtäin on koko ajan tulevaisuudessa ja erityisesti siinä, miten saamme pidettyä Juuan meille kaikille hyvänä paikkana asua ja elää.

Markus Hirvonen

Kunnanjohtaja

1.2 Toimintaympäristön muutokset

Talouden suhdannenäkymät vuodelle 2018

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi vuonna 2016 1,9 prosenttia, mikä on 0,8 prosenttiyksikköä vuoden takaista ennustetta enemmän. Kuluvalle vuodelle valtionvarainministeriö ennustaa 2,9 prosentin kasvua ja vuosille 2018 - 2019 noin kahden prosentin kasvua. Suomen kansantaloudessa on siis tapahtunut selvä käänne parempaan, tulevat vuodet näyttävät onko kasvu ainoastaan suhdanneluontaista. Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen perusteella Suomen julkinen talous kasvusta huolimatta kokonaisuudessaan alijäämäiseksi, mikä tarkoittaa velkaantumisen jatkumista.

Myös Pohjois-Karjalassa talouden kasvu on kiihtynyt, mutta koko maan keskimääräisestä tahdista ollaan silti jäljessä. Talouden kasvun myötä myös työttömyys on alentunut. Oikeasta suunnasta huolimatta Pohjois-Karjalan työttömyysaste on kuitenkin edelleen koko maan korkein 14,5 % (9/2017). Juuassa työttömien määrä on vähentynyt vuoden takaisesta kahdella prosentilla työttömyysasteen ollessa 15,9 %.

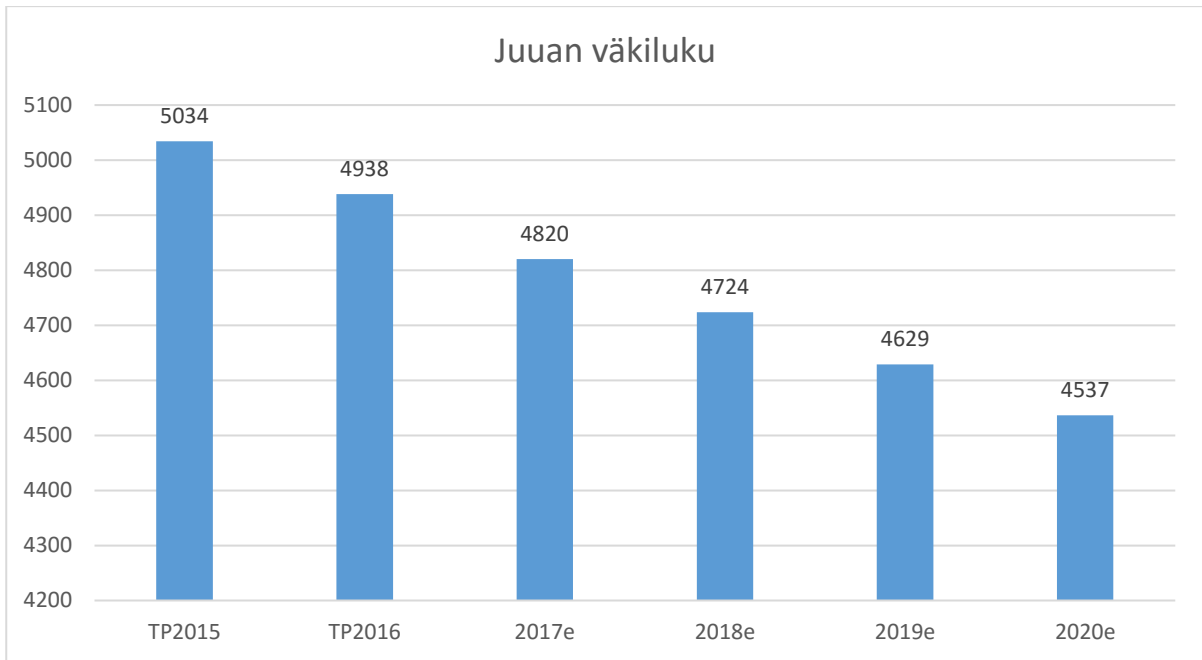
Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen

Valtionvarainministeriön julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan kuntien kirjanpidolliset tulokset parantuivat vuonna 2016, mikä johtui pääasiassa toimintamenojen maltillisesta kasvusta. Kasvua alensivat niin kuntien itse tekemät sopeutustoimet kuin kilpailukykysojimuskin. Vaikka kokonaisuutena kuntien tilanne on parantunut, vaihtelu kuntien välillä on suurta.

Kuntatalouteen vuonna 2018 vaikuttavista valtion toimenpiteistä merkittävimmät ovat työnverotuksen keventäminen 300 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 105 miljoonaa euroa. Toisaalta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotetaan 60 miljoonalla eurolla. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien ennakoidaan alenevan 140 miljoonaa euroa vuoden 2017 tasosta. Alenema johtuu pääasiassa kilpailukykysojimuksen perusteella lasketuista säästöarvioista ja kuntien ja valtion välisen kustannustenjaon tarkistuksesta.

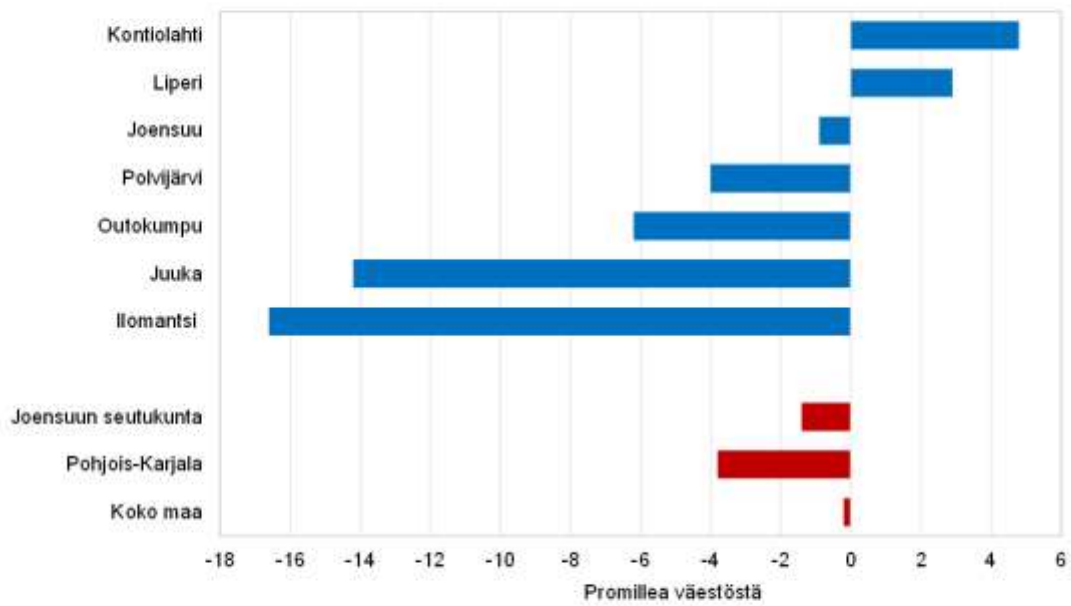
Kunnan asukasluku

Juuan asukasluku väheni vuonna 2016 96 henkilöä eli 1,9 prosenttia. Joensuun seutukunnassa muutosvauhti oli suurinta Juuassa ja ainoastaan Joensuussa väkiluku kasvoi. Maakunnan väki väheni kokonaisuudessaan lähes puoli prosenttia. Kaksi kolmasosaa Juuan väestön vähenemisestä johtui syntyvyyttä suuremmasta kuolleisuudesta ja yksi kolmasosa muuttoliikkeestä. Syntyvyyden enemmyyttä oli Joensuun seutukunnassa ainoastaan Liperissä ja Kontiolahdella.

Tilastokeskus

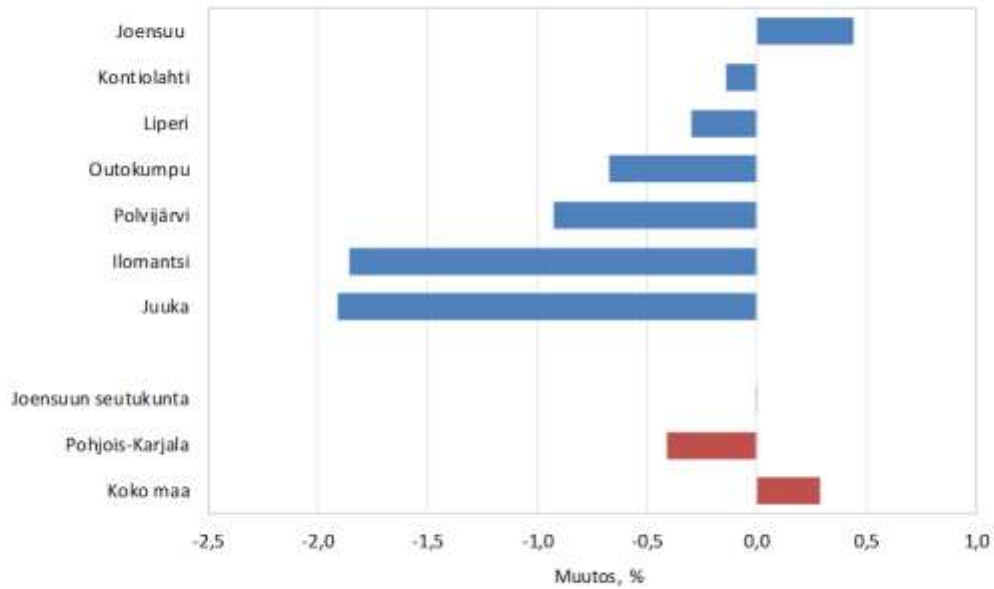
Syntyneiden enemmitys kunnittain 2016

SeutuNet
 Vuoden 2017 aluerajat
 Lähde: Tilastokeskus/Väestö

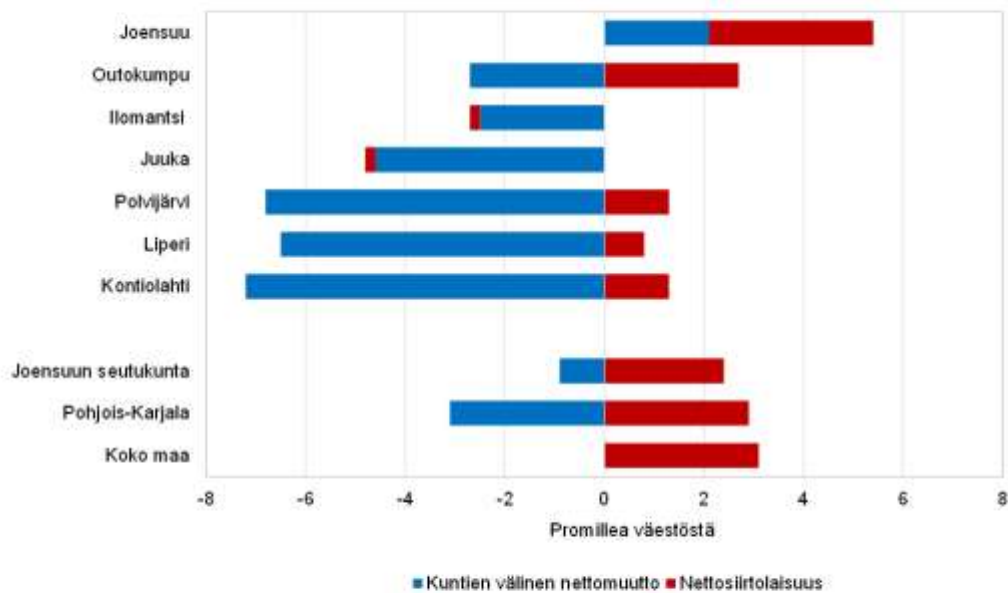
JOSEK
 Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö Oy

Väkiluvun muutos kunnittain 2016

SeutuNet
Lähde: Tilastokeskus

Kokonaisnettomuutto kunnittain 2016

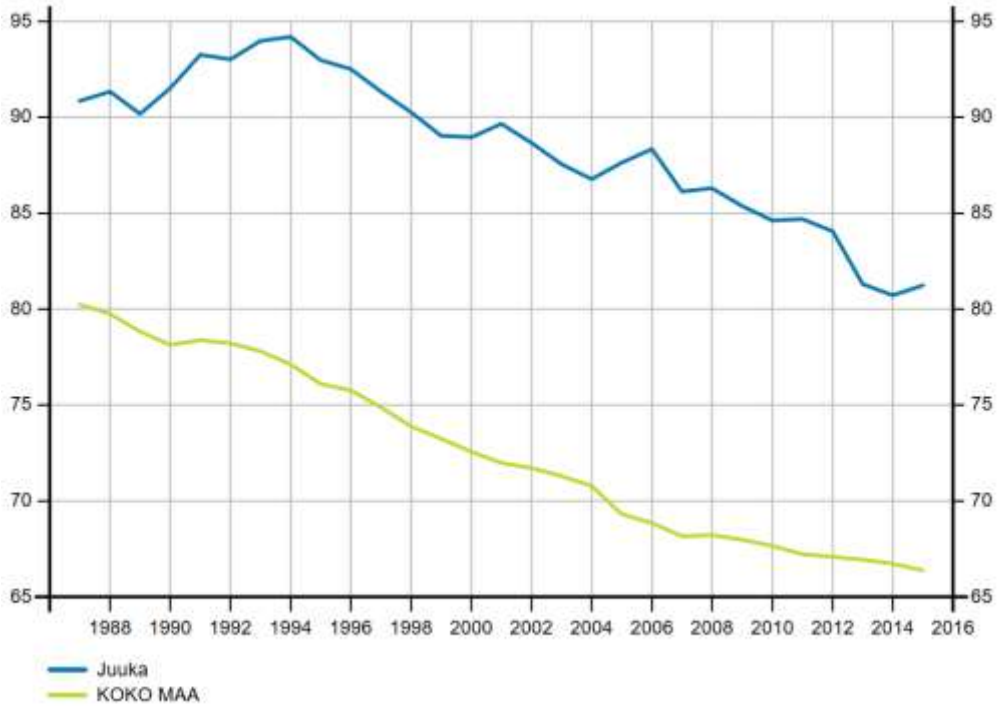

SeutuNet
Vuoden 2017 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus/Väestö

Työllisyys

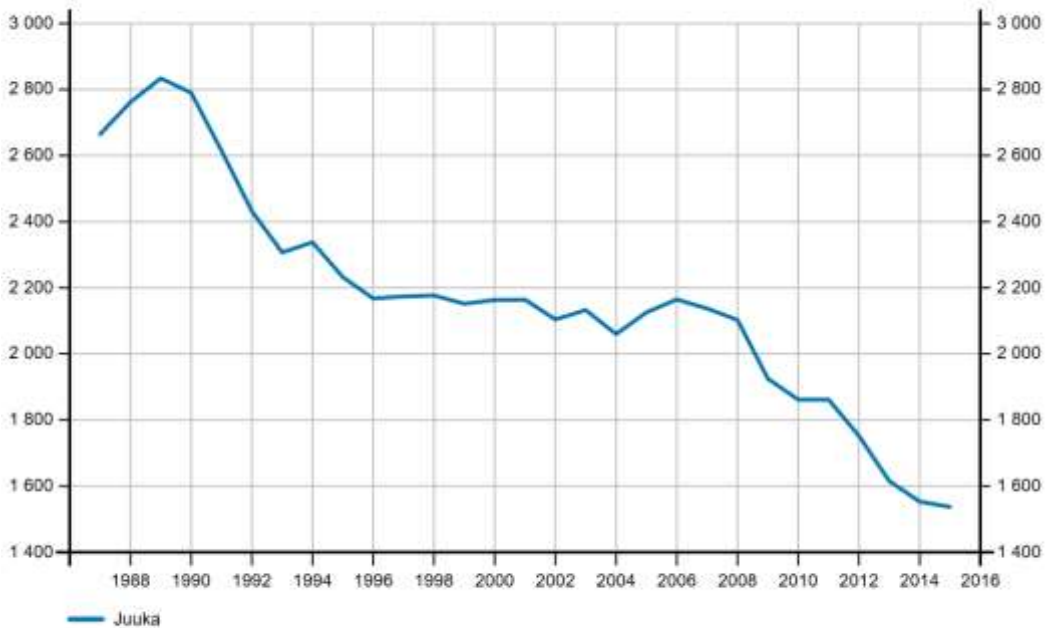
Asukasluvun vähenemisen lisäksi myös kunnan alueella sijaitsevien työpaikkojen määrä on alentunut voimakkaasti erityisesti vuonna 2008 finanssikriisin jäljiltä. Samalla myös kotikunnassa töissä käyvien osuus on vähentynyt. Tulevaisuuden näkymät työpaikkakehityksen osalta ovat kuitenkin positiiviset kunnan alueella käynnissä olevien investointien myötä.

Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus, % 1987-2016

Tilastokeskus

Kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä 1987-2016

Tilastokeskus

1.3 Konserniohjaus

Kuntalain mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista. Kuntakonserniin kuuluu Juuan kunnan kokonaan omistamat Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot ja Juuan Kaukolämpö Oy.

Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot

Toiminnan kuvaus

Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot hallinnoi 212 vuokra-asuntoa ja yhtiön liikevaihto on noin 1,1 milj. euroa vuodessa. Yhtiön tase on suuruudeltaan noin 4,3 milj. euroa ja pitkäaikaiset velat ovat yhteensä noin 3,45 milj. euroa. Kunnan väestömäärän vähetessä tyhjien vuokra-asuntojen määrä on lisääntynyt. Vuonna 2016 tyhjiä asuntoja on ollut keskimäärin 13 kpl. Tyhjien asuntojen määrä on lisääntynyt vuoden 2017 aikana, tällä hetkellä tyhjiä asuntoja on 20 kpl. Vuoden 2017 keskiarvoksi muodostuneen noin 17 asuntoa. Vuokra-asuntojen keski-ikä on korkeahko, pääosa asunnoista on rakennettu 70- ja 80 -luvulla. Yhtiö on reagoinut asuntojen kysynnän vähenemiseen purkamalla vanhimpia ja heikkokuntoisimpia kiinteistöjä, joiden peruskorjausta ei ole enää kannattavaa toteuttaa.

Tavoitteet:

Tulostavoitteet: Nollatulot

Toimenpiteet tavoitteiden täyttämiseksi:

- Aktiiviset toimenpiteet tyhjien asuntojen määrän pitämiseksi vähäisenä.
- Kiinteistöjen peruskunnossapidon suunnitelmallisuuteen on kiinnitettävä huomioita. Tällöin turvataan kiinteistöjen kunto ja samalla korjauksiin on edellytykset varautua myös taloudellisesti.
- Selvitetään taloyhtiöiden liittäminen valokuituverkkoon
- Asuntojen purkaminen

Riskit

Suurimpana riskinä yhtiöllä on asuntokannan vanhenemisen aiheuttaman korjaustarpeen lisääntyminen yhdistettynä kunnan asukasluvun vähenemisen aiheuttamaan kysynnän alenemiseen.

Talous

	TP2015	TP2016	TA2017
Liikevaihto	1 190 150	1 169 905	1 200 000
Tilikauden voitto	111 796	-5 344	0
Investoinnit	0	-3 323	0
Lainat	3 855 155	3 655 155	3 455 155

Juuan vuokratalojen talouteen vaikuttaa tulevina vuosina merkittävästi asuntojen täyttöasteen kehittyminen ja mahdollinen asuinrakennusten purkaminen. Myös peruskorjausmenojen voidaan ennakoita kasvavan.

Juuan Kaukolämpö Oy

Juuan Kaukolämpö Oy tuottaa ja toimittaa kaukolämpöä Juuan keskustaajaman alueella. Asiakkaiden lämmitettäviä kiinteistöjä Juuan Kaukolämpö Oy:llä on yhteensä 84 kappaletta. Näistä on asuntokiinteistöjä 37 kappaletta ja teollisuuskiinteistöjä 21 kappaletta. Liike- ja toimistokiinteistöjä sekä muita julkisia rakennuksia on 26 kappaletta kaukolämmön piirissä. Asiakkaiden lämmitettävien kiinteistöjen yhteistilavuus on noin 490 000 m³ ja lämmönmyynti noin 18 GWh vuodessa. Verkoston pituus on noin 11 kilometriä. Yhtiön liikevaihto on noin miljoona euroa vuodessa. Juuan Kaukolämpö Oy tavoitteena on olla turvallinen, hintakilpailukykyinen sekä asiakkaalle vaivaton paikallisen ja uusiutuvan lämpöenergian tuottaja ja toimittaja.

Mitattavat tavoitteet:

- Turvallisuus ja toimintavarmuus: Suunnittele mattomat lämmön toimituskeskeytykset asiakkaille, tavoite 0 kpl vuodessa.
- Hintakilpailukyky: Juuan kaukolämpö oy on hinnaltaan Energiateollisuus ry:n jäsentilastoinnin erillistuotantolaitosten keskiarvon alapuolella.
- Paikallisuus ja uusiutuvuus: Hankittavasta polttoaineesta vähintään 96 % on maakunnallista puupolttoainetta ja palaturvetta. Fossiilisten tuontipolttoaineiden osuus vuotuisesta käytöstä on maksimissaan 4 prosenttia.
- Toimia aktiivisesti kannattavan liiketoiminnan laajentamiseksi
- Tulostavoite: Tilinpäätöksen toimintakate on vähintään +200 000 euroa (tulos ennen rahoituskuluja, poistoja ja veroja)

Riskit

Pitkällä tähtäimellä liiketoiminnan riskinä on kunnan asukasluvun aleneminen, mikä voi alentaa myös kaukolämmön asiakasmäärää. Toisaalta asiakasmäärään voi vaikuttaa myös kilpailevien energiamuotojen hinta suhteessa kaukolämpöön. Molempien riskien toteutumista pystytään ehkäisemään ainakin osittain huolehtimalla yhtiön hintakilpailukykyvyydestä.

Talous

	TP2016	TA2017
Liikevaihto	1 153 791	1 095 956
Liikevoitto	47 539	37 370
Lainat	0	0

1.4 Kuntastrategia

Juuan kuntastrategia on laadittu vuosille 2014–2017. Kunnan päästrategia on:

- Mahdollistamme kuntalaisille hyvän elämän vauvasta vaariin
- Ylläpidämme hyvää taloutta, edistämme työllisyyttä ja työpaikkojen syntymistä, pyöritämme euroja Juukaan.
- Vahvistamme osaamista ja elinkeinorakennettamme.
- Kannustamme henkilöstöämme uudistumiseen ja yhteistyöhön, huolehdimme henkilötömmme työhyvinvoinnista.

Strategian painopistealueet ja niihin liittyvät tavoitteet ovat:

- Kuntatalouden tasapaino
  - Toimintakatteen parantaminen
  - Ostopalvelujen vähentäminen
- Työpaikkojen lisääminen elinkeinoja kehittämällä
  - Elinkeinostrategian päivitys
  - Yritysten kehityshankkeiden edistäminen
- Palvelurakenteita uudistavat Juukaan sijoittuvat sosiaali- ja terveyspalvelut
  - Soten kokonaiskustannusten saattaminen vertailuryhmän keskiarvokustannuksiin
- Vetovoiman lisääminen
  - Juuan kunta toimii ja toteuttaa
  - Myönteinen kuva kunnasta
- Kiinteistöstrategia/ tulomuuton edistäminen
  - Kunnalla omistuksessaan käyttötarpeita vastaavat kiinteistöt

Kuntastrategian tavoitteiden pohjalta jokaiselle lautakunnalle on asetettu valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tarkemmat, vastuualueen, toiminnalliset tavoitteet asetetaan lautakuntien käyttösuunnitelmissa.

Juuan kuntastrategian päivitystyö on käynnissä ja uusi strategia tulee kunnanvaltuuston päätettäväksi joulukuussa 2017.

1.5 Organisaatorakenne

Kunnan organisaatorakenne on muuttunut 1.6.2017 alkaen. Muutos tarkoitti käytännössä siirtymistä kahden lautakuntaan, joista hyvinvointilautakunta jatkaa sivistyslautakunnan tehtäviä ja kuntarakennelautakunta toimii viranomaislautakuntana aiemman ympäristölautakunnan tapaan. Teknisen lautakunnan toiminnot siirrettiin muutoksen yhteydessä kunnanhallituksen alaisena toimivaksi tulosalueeksi. Tarkastuslautakunta jatkaa kuntalain mukaisesti omana toimielimenään. Toiminnallisen rakenteen muuttuessa päivitetiin myös kunnan kirjanpidollinen organisaatiohierarkia, joka on talousarvion liitteenä.

Siun sote

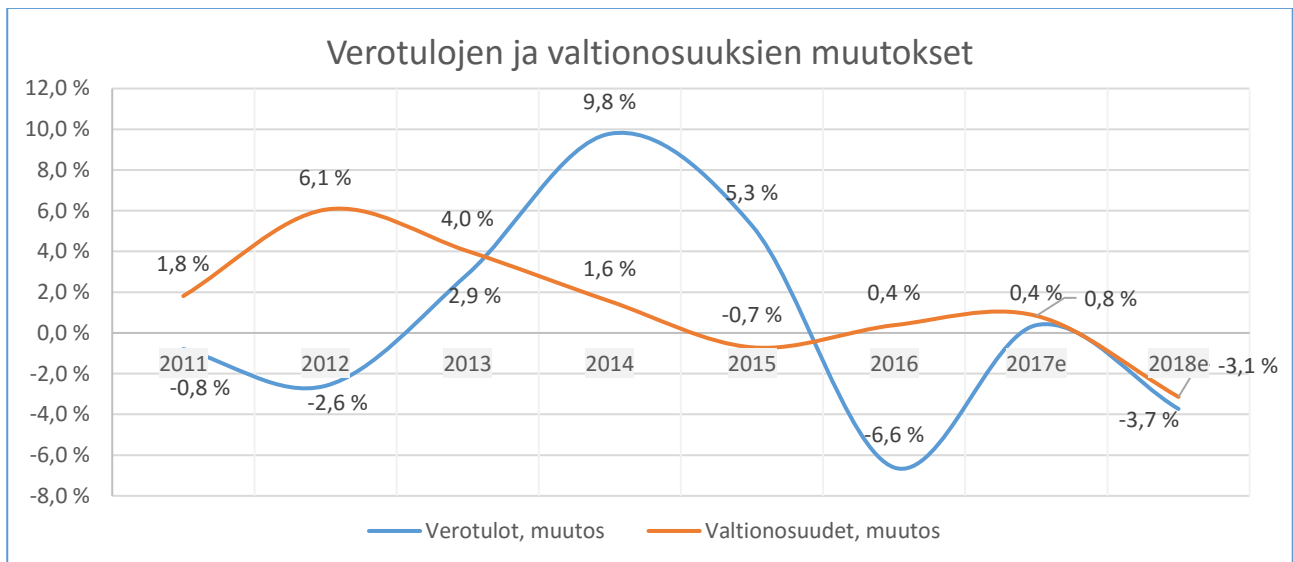
Pohjois-Karjalan kunnat ja Heinävesi siirsivät vuoden 2017 alusta alkaen kaiken sote-toiminnan Siun sote kuntayhtymälle. Samalla PKSSK purettiin. Sote-toimintojen siirrosta johtuen vuoden 2017 ja 2018 talousarvioluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2016 tilinpäätös lukuihin.

2. Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019–2020

Tuloarviot

Kuntaliiton valtionosuusennusteen mukaan Juuan valtionosuudet alenevat vuoden 2016 tilinpäätöstasosta 480 000 euroa (-2,3 %) ja vuoden 2017 ennustetusta tasosta 650 000 euroa (-3,7 %). Valtionosuuksien alenema johtuu koko maan tasolla pääasiassa valtion ja kuntien välisen kustannusten jaon tarkastuksesta sekä kilpailukykysovimukseen liittyvän työajanpidennyksen laskennallisista säästövaikutuksista. Näiden tekijöiden lisäksi Juuan valtionosuuksien alenemaan vaikuttaa myös asukasmäärän alentuminen. Verotulojen ennustetaan alenevan vuoden 2016 tilinpäätöstasosta yhteensä 488 000 euroa (-3,4 %). Verotulojen alenema aiheutuu pääasiassa työnverotuksen keventymisestä.

Käyttötaloudessa suurimmat ulkoiset tulot kertyvät vesi- ja jätevesimaksuista, puun myynnistä, ateria- ja siivouspalveluiden myynnistä Siun sotelle, asuntojen vuokratuotoista sekä teollisuustilojen ja soten toimintatilojen vuokratuloista. Puunmyyntituloja on kasvatettu vuodelle 2018 50 000 eurolla (13,4 %) vuoden 2017 tasosta. Siun sotelta saataviin tuloihin liittyy epävarmuutta tilojen käytön laajuuteen liittyen. Palveluasumisen asukasmäärien on ennakoitu alenevan myös ensi vuoden aikana.

Menoarviot

Tiukentuneen taloustilanteen myötä kunnassa on kokonaisuudessaan siirrytty kohti tarkempaa menojen budjetointia, mikä mahdollistaa myös tarkemman seurannan. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä talousarvion toteumassa oli merkittävää vaihtelua osastojen välillä. Teknisen lautakunnan ja sote-lautakunnan toimintamenot ylittyivät, kun taas hallinnossa ja sivistyksessä toimintamenot alittuivat. Vaihtelusta johtuen budjetoitikäytäntöjä on pyritty yhtenäistämään. Kokonaisuudessaan käyttötalouden toimintamenot alenevat kaikilla tulosalueilla vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimus on voimassa 31.1.2018 saakka. Vuoden 2018 talousarvio ja vuosien 2019 - 2020 taloussuunnitelma on laadittu käyttäen palkankorotusprosenttina nollaa, koska neuvottelutulos ei ollut vielä talousarviota laadittaessa selvillä.

Toimintakate

Koko kunnan toimintakate, eli toimintatuottojen ja –kulujen erotus, vuodelle 2018 on 1,06 miljoonaa euroa vuoden 2016 tilinpäätöstä parempi. Toimintakatteen parantumisessa merkittävänä osana on Siun soteen siirtymisen myötä alentuneet sote-menot ja kilpailukykysojimuksessa sovitut työnantajan maksamien sivukulujen alentumien. Nämä tekijät eivät kuitenkaan yksistään riitä, vaan toiminnan tehostamista joudutaan ensi vuoden aikana tekemään läpi organisaation, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästään.

Vuosikate ja tilikauden tulos

Vuosikatteella mitattuna vuoden 2018 talousarvio on hieman vuoden 2016 tilinpäätöstasoa parempi. Investointien vähäisyydestä johtuen myös poistojen määrä on jäämässä edellisvuotta alhaisemmaksi, joten tuloksen ennakoidaan olevan n. 30 000 euroa pakkasella.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnassa kunnan kassavaroja voidaan sijoittaa vain riskittömiin kohteisiin

Talousarvion sitovuus, tilivelvollisuus

Valtuuston nähden sitovia eriä ovat:

- Tulosalueiden tavoitteet
- Tulosalueiden toimintatulot ja toimintamenot
- Investointien nettomenot hankkeittain
- Verotulot ja valtionosuudet
- Rahoituserät nettona

Kunnanhallitukseen ja lautakuntiin nähden sitovia eriä ovat toimielinten alaisten vastuualueiden osalta toiminnalliset tavoitteet ja toimintatulot sekä -menot mitattuna.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisia ovat:

- Kunnanhallituksen ja muiden kunnan toimielimien jäsenet
- Kunnanjohtaja, hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, talouspäällikkö ja rakennustarkastaja

Leasing-rahoituksen käyttö

Kunnan hankinnoissa ei tule lähtökohtaisesti käyttää leasing-rahoitusta. Poikkeustapauksissa leasingin käyttö on mahdollista, mutta se vaatii luvan talouspäälliköltä tai kunnanjohtajalta. Poikkeuksen leasingin käyttöön muodostaa Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus, mutta näissäkin hankinnoissa tulee määrärahojen salliessa suosia laitehinnan maksamista kerralla.

Lainanottovaltuus

Vuoden 2018 rahoituslaskelman perusteella kunnan velkamäärä alenee vuoden aikana yli 700 000 eurolla. Uuden pitkäaikaisen lainan ottamiseen ei siis ole tarvetta. Kassanvaihtelujen vuoksi kunnanhallitukselle myönnetään kahden miljoonan euron lainanottovaltuus lyhytaikaisten lainojen osalta.

Henkilöstö

Kunnan on laadittava vuosittain henkilöstö tai muu suunnitelma, josta käy ilmi periaatteet erilaisten palvelusuhdemuotojen käytöstä. Palvelussuhdemuotoja ovat toistaiseksi voimassaoleva, määräaikainen sekä osa-aikainen palvelussuhde.

Hallintosäännön mukaan henkilöstöjaosto päättää virkojen ja toimien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeiden muuttamisesta, pois lukien hallintojohtajan, sivistysjohtajan, teknisen johtajan ja talouspäällikön virat, joiden lakkauttamisesta sekä virkanimikkeiden muuttamisesta päättää kunnanhallitus. Lautakuntien tulee aina vakanssin avautuessa pyrkiä lähtökohtaisesti siihen, että avautuva vakansi voidaan jättää täyttämättä tai täyttää se sisäisin tehtäväjärjestelyin ilman uuden henkilön palkkaamista.

Osa-aikaisia työsuhteita käytetään milloin se on toimintojen ja tehtävien järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisinta. Osa-aikaisia palvelussuhteita syntyy kuntaan pääasiassa osa-aikaeläkkeelle siirtymisten myötä. Ennen kuin työnantaja myöntää luvan osa-aikaeläkkeelle siirtymiseen, tulee työyksikön tehtävät käydä läpi siten, että avautuva henkilöstöresurssi voidaan lähtökohtaisesti jättää täyttämättä tai täyttää avautuva resurssi sisäisin tehtäväjärjestelyin ilman uuden henkilön palkkaamista. Hallintosäännön määrätyn mukaisesti kunnanjohtaja myöntää toistaiseksi voimassaolevien virkojen ja toimien täyttöluvut.

Määräaikaisia palvelussuhteita voidaan solmia ainoastaan lain mukaisin perustein kunnan vakanssiluettelossa olevien vakanssien sijaiseksi tai avoimen viran hoitajiksi. Lain mukaisia määräaikaisuuden perusteita ovat em. lisäksi tehtävän luonne esim. kausiluoteinen tehtävä tai projektitehtävä tai henkilön oma pyyntö. Määräaikaisuus voi perustua myös lakiin tai asetukseen, esim. opetustoimen lainsäädäntöön sisältyvä määräyksiä määräaikaisuudesta silloin, kun virkaan otetaan henkilö, jolta puuttuu lain edellyttämä kelpoisuus. Määräaikaisten sijaisten ja tavanomaiseen toimintaan liittyvien muiden määräaikaisten työntekijöiden valinnasta päättää toimialajohtaja. Muun määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta päättää kunnanjohtaja.

Talousarvion 2018 määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Määrärahojen sitovuustasona on kunnanvaltuusto.

	sitovuus 1)	määrärahat	tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Hallintopalvelut	b	26 364 996	739 061
Tekniset palvelut	b	4 329 680	5 540 397
Hyvinvointipalvelut	b	10 904 526	2 813 908
Kuntarakennelautakunta	b	185 384	53 250
Tarkastuslautakunta	b	38 677	0
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	b		14 007 000
Valtionosuudet	b		20 174 474
Korkotulot	b		82 000
Muut rahoitustulot	b		384 562
Korkomenot	b	27 000	0
Muut rahoitusmenot	b	35 562	0
INVESTOINTIOSA			
Investointien määrärahat yhteensä	b	2 040 400	0
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	b	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	b	0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	b	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	b	714 286	
Oman pääoman muutokset	n	0	
Vaikutus maksuvalmiuteen		0	845 859
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		44 640 511	44 640 511

1) Sitovuustasot: n=nettomääräraha/-tuloarvio, b=bruttomääräraha/-tuloarvio

2.1 Määrärahat tulosalueittain/lautakunnittain

Kunnanhallitus, hallintopalvelut	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	5 180 835	785 367	739 061	-5,9	739 061	739 061
TOIMINTAKULUT	-31 299 472	-26 912 681	-26 364 996	-2,0	-26 364 996	-26 364 996
TOIMINTAKATE	-26 118 636	-26 127 314	-25 625 935	-1,9	-25 625 935	-25 625 935
Kunnanhallitus, tekniset palvelut	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	5 040 949	5 362 921	5 540 397	3,3	5 540 397	5 540 397
TOIMINTAKULUT	-4 401 228	-3 928 459	-4 329 680	10,2	-4 329 680	-4 329 680
TOIMINTAKATE	639 721	1 434 462	1 210 717	-15,6	1 210 717	1 210 717
Hyvinvointilautakunta	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	2 925 199	2 795 275	2 813 908	0,7	2 813 908	2 813 908
TOIMINTAKULUT	-11 101 280	-11 509 679	-10 904 526	-5,3	-10 904 526	-10 904 526
TOIMINTAKATE	-8 176 080	-8 714 404	-8 090 618	-7,2	-8 090 618	-8 090 618
Kuntarakennelautakunta	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	75 014	45 560	53 250	16,9	53 250	53 250
TOIMINTAKULUT	-151 527	-215 964	-185 384	-14,2	-185 384	-185 384
TOIMINTAKATE	-76 513	-170 404	-132 134	-22,5	-132 134	-132 134
Tarkastuslautakunta	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	26 433	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT	-26 433	-42 589	-38 677	-9,2	-38 677	-38 677
TOIMINTAKATE	0	-42 589	-38 677	-9,2	-38 677	-38 677

3. Käyttötalousosa

3.1 Kunnanhallitus

Kunnan organisaatorakenne on uudistettu 1.6.2017 lukien. Kunnanhallituksen alaisina toimivat uuden rakenteen mukaisesti hallinnon toimiala ja tekninen toimiala. Tekninen toimiala koostuu aiemmin teknisen lautakunnan alaisista kustannuspaikoista.

Hallintopalvelut

Toiminnan kuvaus

Hallinnon toimialan vastualueet ovat rahoitus, yleishallinto, elinkeinot sekä sosiaali- ja terveystalvet. Toimintojen kuvaukset on esitetty jäljempänä vastuualueittain.

Hallintopalveluiden toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2018

TAVOITE	MITTARI	SEURANTA	KEINOT
TALOUS			
Talousarvion toteuman säännöllinen seuranta ja poikkeamiin reagoiminen Konsernitalouden säännöllinen seuranta	Talouden seurantaraportit	Toimialoilla kuukausittain Konsernissa neljännesvuositain	Aktiivinen seuranta Toiminnan sopeuttaminen Tarvittaessa muutokset talousarvioon
TYÖHYVINVOINTI			
Työhyvinvoinnin parantuminen jatkuu Kevan työhyvinvointikyselyn tulosten hyödyntäminen	Sairauspoissaolojen kumulatiivinen kertymä Toimenpideohjelma tulosten pohjalta	Kuukausittain Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen säännöllisin väliajoin	Kyselyn tuloksista nostettujen teemojen avulla toiminnan kehittäminen ja henkilöstön koulutus
ELINVOIMA			
1. Riittävä ja laadultaan sopiva vuokra-asuntojen tarjonta 2. Elinkeinotoiminnan proaktiivisuus	1. Vuokra-asuntojen täyttöaste 2. Kunnan elinkeinotoiminnan tulokset	1. Neljännesvuositain, tavoite yli 90 % 2. Puolivuosittain	Elinvoiman ohjaus Oma elinkeinotoimi 1.6.2018 alkaen Hankkeet Kiinteistöyhtiö Kaavoitus

Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset erät

100 HALLINTOPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	2 039 857	625 567	619 051	-1,0	619 051	619 051
MAKSUTUOTOT	2 368 170	0	0		0	0
TUET JA AVUSTUKSET	427 654	155 000	115 210	-25,7	115 210	115 210
MUUT TOIMINTATUOTOT	345 154	4 800	4 800	0,0	4 800	4 800
TOIMINTATUOTOT	5 180 835	785 367	739 061	-5,9	739 061	739 061
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-10 687 306	-1 617 865	-1 539 137	-4,9	-1 539 137	-1 539 137
PALKAT JA PALKKIOT	-7 864 812	-762 165	-711 535	-6,6	-711 535	-711 535
HENKILÖSIVUKULUT	-2 822 494	-855 700	-827 602	-3,3	-827 602	-827 602
ELÄKEKULUT	-2 300 732	-821 539	-801 046	-2,5	-801 046	-801 046
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-521 762	-34 161	-26 556	-22,3	-26 556	-26 556
PALVELUJEN OSTOT	-17 312 643	-24 403 614	-24 138 527	-1,1	-24 138 527	-24 138 527
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-577 017	-103 479	-41 500	-59,9	-41 500	-41 500
AVUSTUKSET	-1 280 750	-453 910	-430 000	-5,3	-430 000	-430 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 441 755	-333 813	-215 832	-35,3	-215 832	-215 832
TOIMINTAKULUT	-31 299 472	-26 912 681	-26 364 996	-2,0	-26 364 996	-26 364 996
TOIMINTAKATE	-26 118 636	-26 127 314	-25 625 935	-1,9	-25 625 935	-25 625 935
VEROTULOT	14 494 689	14 550 000	14 007 000	-3,7	14 007 000	14 007 000
VALTIONOSUUDET	20 655 886	20 829 080	20 174 474	-3,1	20 174 474	20 174 474
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	100 452	76 000	82 000	7,9	82 000	82 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	394 636	384 562	384 562	0,0	384 562	384 562
KORKOKULUT	-45 044	-60 000	-27 000	-55,0	-27 000	-27 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-214	-1 000	-1 000	0,0	-1 000	-1 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	449 829	399 562	438 562	9,8	438 562	438 562
VUOSIKATE	9 481 768	9 651 328	8 994 101	-6,8	8 994 101	8 994 101
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-334 583	-336 330	-166 740	-50,4	-166 740	-166 740
ARVONALENTUMISET	0	-281 132	0	-100,0	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-334 583	-617 462	-166 740	-73,0	-166 740	-166 740
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	0	274 704	0	-100,0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	274 704	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	9 147 185	9 308 569	8 827 361	-5,2	8 827 361	8 827 361

Rahoitus

Toiminnan kuvaus

Rahoituksen vastuualue sisältää kunnan toimintojen rahoittamisen keskeiset elementit: kunnallisverot, kiinteistöverot ja yhteisöverot. Lisäksi vastuualueessa käsitellään lainojen korkomenot ja – tulot ja muut rahoitustulot ja – menot.

1010 RAHOITUS	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KJ 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
VEROTULOT	14 494 689	14 550 000	14 007 000	-3,7	14 007 000	14 007 000
5000 Kunnan tulovero	11 561 545	11 550 000	11 134 000	-3,6	11 134 000	11 134 000
5100 Kiinteistövero	1 243 609	1 250 000	1 243 000	-0,6	1 243 000	1 243 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	1 689 535	1 750 000	1 630 000	-6,9	1 630 000	1 630 000
VALTIONOSUUDET	20 655 886	20 829 080	20 174 474	-3,1	20 174 474	20 174 474
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	100 452	76 000	82 000	7,9	82 000	82 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	394 636	384 562	384 562	0,0	384 562	384 562
KORKOKULUT	-45 044	-60 000	-27 000	-55,0	-27 000	-27 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-214	-1 000	-1 000	0,0	-1 000	-1 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	449 829	399 562	438 562	9,8	438 562	438 562

Yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Hallintopalveluiden vastuualue vastaa kunnanvaltuuston ja - hallituksen käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta, kirjanpidosta, palkanlaskennasta, maksuliikenteestä, yhteispalvelupisteestä ja postituksesta. Lisäksi hallintopalveluiden vastuualueelle kuuluvat lisäksi työnantajan ja työntekijöiden välinen yhteistoiminta (yhteistoimintaelin), pääluottamusmiesten toiminnan kulut, työsuojeluorganisaation toiminta (työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut). Yleishallinnon vastuualueelta on siirretty yleisavustukset hyvinvointilautakunnalle.

100 HALLINTOPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
1100 YLEISHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	794 568	570 638	645 061	13,0	645 061	645 061
TOIMINTAKULUT	-1 565 341	-1 774 478	-1 732 432	-2,4	-1 732 432	-1 732 432
TOIMINTAKATE	-770 773	-1 203 840	-1 087 371	-9,7	-1 087 371	-1 087 371

Vastuualueen toimintakulujen merkittävimmät erät ovat:

- ICT-palvelut	159 500 €
- Joukkoliikenne	108 000 €
- Osuus verotuskustannuksiin	100 000 €
- Maakuntaliitto	110 000 €
- Henkilöstökulut	874 000 €

Sosiaali- ja terveystalvet

Toiminnan kuvaus

Sosiaali- ja terveystalvetuiden vastuualue sisältää Siun soten maksuosuuden, sote-henkilöstöön liittyvät eläkemenoperusteiset maksu ja varhemaksut sekä kuntouttavan työtoiminnan. Kuntouttavan työtoiminnan kustannuspaikalle on varattu määrärahat myös työmarkkinatuen kuntaosuudelle. Siun soten maksuosuus sisältää sosiaali- ja terveystalvet sekä ympäristöterveydenhuollon.

Sosiaali- ja terveystalvetuiden siirryttyä Siun Sotelle kunnan vastuulla on kuntalaisten terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy. Tätä on kunnassa tehty ansiokkaasti mm. liikunnan tukemisella ja työtä jatketaan myös tulevaisuudessa.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Seuranta
Työllisyyden lisääminen	Työmarkkinatuen kuntaosuus	Kuukausittain
Kuntouttavan työtoiminnan tu- loksellisuus	Kuntouttavan työtoiminnan kautta vapaille työmarkkinoille sijoittuminen	Neljännesvuosittain

100 HALLINTOPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
1200 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	4 325 947	200 469	80 000	-60,1	80 000	80 000
TOIMINTAKULUT	-29 266 968	-24 656 559	-24 199 848	-1,9	-24 199 848	-24 199 848
TOIMINTAKATE	-24 941 021	-24 456 090	-24 119 848	-1,4	-24 119 848	-24 119 848

Vastuualueen toimintakulujen merkittävimmät erät ovat:

- Siun soten maksuosuus	23 158 000 €
- Soten eläkevastuut	590 000 €
- Kunt. työtoim. henkilöstök.	70 000 €
- Kunnan osuus tmt	330 000 €

Elinkeinot

Toiminnan kuvaus

Kunta rakentaa alkuvuoden 2018 aikana oman elinkeinotoimen suoraan kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan alaisuuteen. Nykymuotoinen sopimus Josek Oy:n kanssa päättyy 31.5.2018.

Oman elinkeinotoiminnan pääkohteina ovat oma elinkeinotyöntekijä, joka toimii samalla kiinteistöosakeyhtiön toimitusjohtajana. Toimintamallina on aktiivinen yhteistyö alueen yrittäjien kanssa sekä uusien yritysten hankinta. Yritysneuvontaan laaditaan oma malli, joka perustuu omaan osaamiseen ja ostopalveluihin. Mallin rakentamisessa hyödynnetään muualla Suomessa käytössä olevia hyvin toimintamalleja. Elinkeinotoiminnan kustannuspaikalta maksetaan myös vauvaraha.

Elinkeinojen kustannuspaikalta hyvinvointilautakunnalle on siirretty seuraavat avustukset:

- 4H-toiminta-avustus	8 500 €
- Kylätoiminta	8 000 €
- Kesätyösetelit	7 000 €
- 4 h yrityssetelit	3 700 €
- Yhteensä	27 200 €

Josekin jäsenmaksun ja oman elinkeinotoiminnan rahoittamisen, lisäksi elinkeinotoiminnan vastuualueelle kuuluvat myös kunnan suoraan rahoittamat hankkeet, jotka liittyvät pääasiassa maaseutuelinkeinojen kehittämiseen kuten kiintiöloimituskorvaukset ja Leader-rahoitus. Juuan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä hoitaa yhteistoimintasopimuksen perusteella Joensuun seudun maaseutupalvelut. Yhteistoiminta-alueen hallinnosta vastaa Liperin kunta ja tehtävien hoidosta Liperin kunnan maaseutulautakunta.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle:

Tavoite	Mittari	Seuranta
Työpaikkaomavaraisuuden parantaminen	Yritysten määrä Työttömyysaste	Kuukausittain

100 HALLINTOPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
1110 ELINKEINOTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	60 320	14 260	14 000	-1,8	14 000	14 000
TOIMINTAKULUT	-467 162	-481 644	-432 716	-10,2	-432 716	-432 716
TOIMINTAKATE	-406 843	-467 384	-418 716	-10,4	-418 716	-418 716

Vastuualueen toimintakulujen merkittävimmät erät ovat:

- Josek/oma elinkeinotoiminta	125 000 €
- Leaderin rahoitusosuus	26 000 €
- Maaseutupalvelut	97 000 €
- Vauvaraha	30 000 €

Tekniset palvelut

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimialan vastualueet ovat:

- Hallinto
- Liikenneväylät ja yleiset alueet
- Kiinteistötoimi
- Metsätilat
- Vesihuoltolaitos

Em. aluejaolla tekninen toimiala vastaa maankäytön suunnittelusta ja liikenneväylien, yleisten alueiden, rakennusten, konekeskuksen, maa- ja metsätilojen sekä vesihuoltolaitoksen käyttöön ja kunnossapitoon sekä peruskorjaukseen ja uudisrakentamiseen liittyvistä tehtävistä.

610 TEKNISET PALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	1 820 350	1 745 646	1 860 366	6,6	1 860 366	1 860 366
MAKSUTUOTOT	1 776	500	0	-100,0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	65 224	17 402	25 000	43,7	25 000	25 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 153 599	3 599 373	3 655 031	1,5	3 655 031	3 655 031
TOIMINTATUOTOT	5 040 949	5 362 921	5 540 397	3,3	5 540 397	5 540 397
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 042 607	-886 741	-918 782	3,6	-918 782	-918 782
PALKAT JA PALKKIOT	-725 046	-636 082	-677 513	6,5	-677 513	-677 513
HENKILÖSIVUKULUT	-317 560	-250 659	-241 269	-3,7	-241 269	-241 269
ELÄKEKULUT	-269 972	-219 735	-213 896	-2,7	-213 896	-213 896
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-47 588	-30 924	-27 373	-11,5	-27 373	-27 373
PALVELUJEN OSTOT	-1 646 895	-1 601 448	-1 758 584	9,8	-1 758 584	-1 758 584
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 217 403	-1 119 455	-1 259 950	12,6	-1 259 950	-1 259 950
AVUSTUKSET	-98 084	-100 000	-100 000	0,0	-100 000	-100 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-396 239	-220 815	-292 364	32,4	-292 364	-292 364
TOIMINTAKULUT	-4 401 228	-3 928 459	-4 329 680	10,2	-4 329 680	-4 329 680
TOIMINTAKATE	639 721	1 434 462	1 210 717	-15,6	1 210 717	1 210 717
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 562	-34 562	-34 562	0,0	-34 562	-34 562
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-34 562	-34 562	-34 562	0,0	-34 562	-34 562
VUOSIKATE	605 158	1 399 900	1 176 155	-16,0	1 176 155	1 176 155
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 706 429	-1 806 030	-1 764 780	-2,3	-1 764 780	-1 764 780
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 706 429	-1 806 030	-1 764 780	-2,3	-1 764 780	-1 764 780
TILIKAUDEN TULOS	-1 101 271	-406 130	-588 625	44,9	-588 625	-588 625

Teknisen toimialan toiminnalliset tavoitteet 2018

	MITTARI	SEURANTA	KEINOT
TALOUS			
<p>1. Talousarvion toteutuman säännöllinen seuranta ja poikkeamiin reagoiminen</p> <p>2. Kunnan ydintoimintojen ulkopuolella olevien kiinteistöjen myynnin tehostaminen</p>	<p>1. Talouden seurantaraportit</p> <p>2. Myydyt kiinteistöt</p>	<p>1. Kuukausittain</p> <p>2. Vuosittain</p>	<p>Aktiivinen seuranta</p> <p>Toiminnan sopeuttaminen</p> <p>Tarvittaessa muutokset talousarvioon</p> <p>Henkilöstömäärän pohdinta muutoksissa</p> <p>Ostopalvelujen määrä</p> <p>Tarpeettomista tiloista luopuminen</p>
TYÖHYVINVOINTI			
<p>Työhyvinvoinnin parantuminen jatkuu</p> <p>Kevan työhyvinvointikyselyn tulosten hyödyntäminen</p>	<p>Sairauspoissaolojen kumulatiivinen kertymä</p> <p>Toimenpideohjelmatulosten pohjalta</p>	<p>Kuukausittain</p> <p>Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen säännöllisin väliajoin</p>	<p>Kyselyn tuloksista nostettujen teemojen avulla toiminnan kehittäminen ja henkilöstön koulutus</p>
ELINVOIMA			
<p>Riittävä tontti- ja asuntotarjonta</p> <p>Vesihuollon turvaaminen</p> <p>Kaavateiden kunnossuunnitelma vuoden 2018 aikana</p>	<p>Hakemukset < > vrt. tarjonta</p> <p>Veden määrän riittävyys < > vrt. kysyntä</p> <p>Suunniteltujen investointien toteuttaminen</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Puolivuositain</p> <p>Neljännesvuositain</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hankkeet - Kaavoitus

Hallinto

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimialan hallinnon vastuualueeseen on kunnan organisaatorakenteen muutoksen yhteydessä yhdistetty seuraavat kustannuspaikat:

- vastuualueelta 6300 Liikenneväylät ja yleiset alueet
  - 6309 Jätehuolto
  - 6403 Maa- ja vesialueet
- vastuualueelta 6200 Kaavoitus- ja mittaus toiminta (lakannut 31.5.2017)
  - 6201 Kaavoitus
- vastuualueelta 6600 Palo- ja pelastustoimi (vastuualue lakannut 31.5.2017)
  - 6601 Palo- ja pelastustoimi
  - 6603 Väestönsuojelu

Hallinnon vastuualue vastaa toimialan johtamisesta ja kehittämisestä, hallinnollisista tehtävistä, kaavoituksesta sekä vuokralle annettavien tonttien hallinnoimisesta.

610 TEKNISET PALVELUT 6100 HALLINTO	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	265 919	211 643	226 716	7,1	226 716	226 716
TOIMINTAKULUT	-631 120	-655 352	-608 419	-7,2	-608 419	-608 419
TOIMINTAKATE	-365 200	-443 709	-381 703	-14,0	-381 703	-381 703

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Toiminnan kuvaus

Vastuualueen toimintaan kuuluu kunnan ylläpitämien liikenneväylien, torien, puistojen, satamien, ulkoliikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden hoito-, kunnossapito- ja rakentamistyöt. Lisäksi vastuualueen tehtäviin kuuluu yksityisteiden neuvonta ja avustaminen.

Liikenneväylät ja yleiset alueet, toiminnan laajuus:

Kadut	21 km
Kevyen liikenteen väylät	4 km
Puistot	8 ha
Avustettavat yksityistiet	150 kpl/360 km
Venerannat	Paalasmaa ja Retulahti
Ulkoliikuntapaikat	Ladut, jääkiekkokaukalot, monitoimiareena, urheilukentät, lähiliikuntapaikka, jäähalli, ulkoilureitit, uimarannat ja taukopaikat

610 TEKNISET PALVELUT 6300 LIIKENNEVÄYLÄT JA YL. ALUEET	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	177 405	327 417	318 385	-2,8	318 385	318 385
TOIMINTAKULUT	-554 272	-534 848	-642 150	20,1	-642 150	-642 150
TOIMINTAKATE	-376 867	-207 431	-323 765	56,1	-323 765	-323 765

Kiinteistötoimi

Toiminnan kuvaus

Vastaa kunnan omistamien toimi-, liike- ja teollisuustilojen ja asuinrakennusten sekä soveltuvin osin asunto- ja kiinteistö-osakeyhtiöissä olevien huoneistojen ylläpitoon liittyvistä käyttö-, hoito- ja kunnossapitotehtävistä samoin kuin em. rakennuksien kohdistuvien peruskorjaus-, laajennus- tai uudisrakennushankkeiden rakennuttamistehtävistä sekä konekeskustoiminnoista teknisen toimen tukitoimintoina.

Kunnan omistamien rakennusten määrä 31.12.2016 on yht. 60 kpl, joista lämmitettäviä yht. 40 kpl yhteislavuudeltaan 179 500 m³. Omassa käytössä lämmitettävistä rakennuksista on yht. 18 kpl / 99 000 m³, vuokratiloina 22 kpl / 43 500 m³, joista Siun soten ja yritysten vuokratiloina 15 kpl / 35300 m³ ja asuinrakennuksia 7 kpl/ 8300 m³. Vuokra-asuntoja kunnalla on yht. 65 kpl, joista as.oy:ssä yht. 42 kpl. Vuokrausaste tilanteen 9/2017 mukaan on 83 %.

610 TEKNISET PALVELUT 6400 KIIINTEISTÖTOIMI	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	3 102 027	3 385 756	3 544 816	4,7	3 544 816	3 544 816
TOIMINTAKULUT	-2 499 961	-2 163 290	-2 385 216	10,3	-2 385 216	-2 385 216
TOIMINTAKATE	602 066	1 222 466	1 159 600	-5,1	1 159 600	1 159 600

Metsätilat

Toiminnan kuvaus

Tehtävänä on hoitaa kunnan metsätiloja ja -omaisuutta tuottavasti metsäsuunnitelman (MS- 2014–2023) hakkuu- ja hoitoesitysten pohjalta huomioiden kunnan rakentamisen, monikäytön, ympäristön kestävyys tarpeet. Metsätalouden pitkäjänteisyyden vuoksi toiminnan tavoitteet on määritelty metsäsuunnitelmassa 10 vuoden toimintaperiaatteella 2023 vuoteen saakka. Keskeisiä näistä ovat metsänkasvun (18 000 m³/v) ja puustopääoman (n. 490 000 m³) turvaaminen, hakkuiden oikea aikainen ja rakenteellinen (harvennukset/uudistukset yht. n. 12 000 m³/v) toteuttaminen, hoitotöiden suuntaaminen ja luontokohteiden (lähes 250 kpl) huomioiminen. Metsätiloille asetetaan tavoitteet 2014 – 2023 metsäsuunnitelman perusteella.

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA2017	TA 2018	TS 2019
Suoritteet					
- Hakkuut m3/ha	13245,7/100	12725,6/145,8	12000/150	13000/150	12000/150
- Metsänviljely ha	19,2	38	29	15	15
- Taimikonhoidot ha	69,1	150,63	70	70	70
Talouden tunnusluvut					
- Myyntitulot, €	485951,9	475528	400 000	450 000	400 000

610 TEKNISET PALVELUT 6500 METSÄTILAT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	479 463	401 400	452 700	12,8	452 700	452 700
TOIMINTAKULUT	-172 489	-130 372	-158 450	21,5	-158 450	-158 450
TOIMINTAKATE	306 973	271 028	294 250	8,6	294 250	294 250

Vesihuoltolaitos

Toiminnan kuvaus

Vesihuoltolaitos tuottaa toiminta-alueen, Juuan rengasvesiosuuskunnan ja Nunnanlahden vesiosuuskunnan toiminta-alueiden asiakkaille laadullisesti määräykset täyttävää talousvettä sekä huolehtii yhdyskuntajätevesien ja sakokaivolietteiden puhdistamisesta. Lisäksi laitos huolehtii elintarvike- tms. teollisuuden tarvitsemista vesihuollon palveluista erillisten toimitussopimusten mukaisesti. Vesihuoltolaitos toimii kunnan kirjjanpidollisena taseyksikkönä, joten sille määritetään talousarvion laadinnassa tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja investointisuunnitelma.

Tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA2018	TS 2019	TS 2020
Suoritteet					
- laskutettu vesimäärä m ³ /v	213 024	218 000	206 000	206 000	206 000
- laskutettu jätevesimäärä m ³ /v	190 159	180 000	195 000	195 000	195 000
- käsitelty sako- ja umpikaivoliettä m ³ /v	5 703	5 500	5 500	5 000	5 000
Talouden tunnusluvut					
- talousveden käyttömaksu €/ m ³	1,56	1,56	1,58	1,61	1,64
- jäteveden käyttömaksu €/m ³	3,07	3,07	3,12	3,18	3,24
- umpikaivolietteen käsittely €/m ³	3,31	3,31	3,31	3,31	3,31
- sakokaivolietteen käsittely €/m ³	11,45	11,45	11,45	11,45	11,45
Henkilöstö					
- Kokoaikaiset	1	1	1	1	1
- Osa-aikaiset	5	5	5	5	5

Tuloslaskelma, sisäiset ja ulkoiset erät

6510 VESIHUOLTOLAITOKSET	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	997 500	1 036 705	997 000	-3,8	997 000	997 000
TUET JA AVUSTUKSET	688	0	780		780	780
MUUT TOIMINTATUOTOT	17 947	0	0		0	0
TOIMINTATUOTOT	1 016 135	1 036 705	997 780	-3,8	997 780	997 780
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-130 024	-123 658	-123 386	-0,2	-123 386	-123 386
PALKAT JA PALKKIOT	-96 063	-94 616	-97 675	3,2	-97 675	-97 675
HENKILÖSIVUKULUT	-33 961	-29 042	-25 711	-11,5	-25 711	-25 711
ELÄKEKULUT	-27 491	-24 405	-21 764	-10,8	-21 764	-21 764
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-6 470	-4 637	-3 947	-14,9	-3 947	-3 947
PALVELUJEN OSTOT	-250 393	-173 229	-256 149	47,9	-256 149	-256 149
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-156 267	-146 200	-154 300	5,5	-154 300	-154 300
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 702	-1 510	-1 610	6,6	-1 610	-1 610
TOIMINTAKULUT	-543 386	-444 597	-535 445	20,4	-535 445	-535 445
TOIMINTAKATE	472 748	592 108	462 335	-21,9	462 335	462 335
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 562	-34 562	-34 562	0,0	-34 562	-34 562
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-34 562	-34 562	-34 562	0,0	-34 562	-34 562
VUOSIKATE	438 186	557 546	427 773	-23,3	427 773	427 773
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-390 789	-347 640	-400 690	15,3	-400 690	-400 690
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-390 789	-347 640	-400 690	15,3	-400 690	-400 690
TILIKAUDEN TULOS	47 397	209 906	27 083	-87,1	27 083	27 083
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	47 397	209 906	27 083	-87,1	27 083	27 083

Rahoituslaskelma

	TP2016	TA2017	KV 2018	TS2019	TS2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	438 186	600 534	427 773	427 773	427 773
SATUNNAISET ERÄT				0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET				0	0
	438 186	600 534	427 773	427 773	427 773
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	203 391	1 000 000	802 000	244 000	156 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN					
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT					
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	234 795	-399 466	-374 227	183 773	271 773
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-9 970	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0	0	0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	0	0	0	0	0
	0	0	0		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-123 459				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-133 429	0	0	0	0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	101 366	-399 466	-374 227	183 773	271 773

Investoinnit

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Yhteensä	1 796 000	108 459	150 000	802 000	244 000	156 000	496 000

Hanke	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Kiieskankaan pohjavesialue	864 000	95 711	40 000	736 000			
Kukonpolku, vesijohtosa- neeraus	56 000				56 000		
Taivaanpankon kaivot K7 ja K8	344 000				20 000		324 000
Vesiverkoston saneeraus ja lisärakentaminen	60 000	12 237	5 000	20 000	20 000	20 000	
Possutus- ja desinfiointi- suunnitelma	10 000				10 000		
Sahateollisuustien vesijoh- don saneeraus	46 000					46000	
Ylävesisäiliön saneeraus	142 000						142000
Viemäriverkoston sanee- raus	78 000	511	100000	8 000		70000	
Karjalantien jätevesiviemäri	8 000			8 000			
Kukonpolun jätevesiviemä- rin saneeraus	78 000				78000		
Putkikatko jätevedenpuh- distamolle	20 000			20 000			
Lietteen kuivausrakennus	20 000						20000
Pumppaamoiden saneeraus	30 000					20000	10000
Vanhan jälkiselkeytysaltaan rakennuksen katon ja ulko- vuorauksen uusiminen	40 000		5000	10 000	60000		

3.2 Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointipalvelut toteuttavat kasvatusta- ja koulutuspalveluja varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, lukio- ja koulutuksen, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen alueella. Kirjasto- ja tietopalvelun palveluja tarjoaa kunnankirjasto. Vapaa-ajanpalveluja ovat kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut. Kunnan puhtaus- ja ruokapalvelujen tuottaminen kuuluu myös hyvinvointipalvelujen toimialaan.

Alkaneen valtuustokauden myötä kunnan hallinto- ja toimintaorganisaatio on muuttunut. Aiemmat sivistyslautakunnan vastuualueet yhdessä siihen liittyvien alueiden kanssa muodostavat sivistys- ja hyvinvointipalvelujen alueen, jolla on oma lautakuntansa.

Hyvinvointilautakunnan talousarvion 2018 toimintakulut ovat 10,9 miljoonaa euroa, mikä on verrattuna vuoden 2016 tilinpäätökseen -200 000 euroa (-1,8 %) ja kuluvan vuoden talousarvioon -605 000 euroa (-5,3 %).

Talousarvion nettomäärärahan pienentymiseen on vaikuttanut lasten ja nuorten määrän väheneminen, jolloin varhaiskasvatukseen, perus- ja lukio-opetuksen toteuttamiseen tarvittava rahamäärä pienenee. Lisäksi koulurakenteessa vaikuttaa koulutoiminnan puuttuminen Ahmovaaran koulusta. Suunnitelmassa kasvatetaan myös opetusryhmäkokoja lukuvuodesta 2018-19 alkaen. Kansalaisopiston tuntimäärää tarkennetaan talousarvion määrärahoja vastaavalle tasolle. Koulujen ja lukion opetuksen laatu pysyy edelleen hyvänä. Henkilöstömuutoksissa toteutetaan määräaikaisen henkilöstön vähenemistä ja luonnollista poistumaa esimerkiksi eläköitymisen myötä.

Vastuualueilta on tarkistettu toimintamäärärahoja kaikilta osin. Puhtaus- ja ruokapalveluissa ravitsemussuositusten mukaiset ateriat tuotetaan pienemmälle asiakasmäärälle. Vapaa-aikapalveluissa kulttuuritilaisuuksia järjestetään entinen määrä. Avustusmäärärahoja on käytettävissä nykyisen tasoinen määrä. Toimintakuluja lisää viime vuosien voimakkaat panostukset kunnan liikuntapaikkoihin. Vuositasolla investoinneista aiheutuvat poistot aiheuttavat n. 200 000 euron lisäyksen liikuntapaikkojen toimintakuluihin.

Hyvinvointilautakunnan toiminnalliset tavoitteet 2018

TAVOITE	MITTARI	SEURANTA	KEINOT
TALOUS			
Talousarvion toteutuman säännöllinen seuranta ja poikkeamiin reagointi	Talouden seurantaraportit	Toimialoilla kuukausittain	Aktiivinen seuranta Toiminnan sopeuttaminen Tarvittaessa muutokset talousarvioon
TYÖHYVINVOINTI			
Työhyvinvoinnin parantuminen jatkuu Kevan työhyvinvointikyselyn tulosten hyödyntäminen	Sairauspoissaolojen kumulatiivinen kertymä Toimenpideohjelma tulosten pohjalta	Kuukausittain Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen säännöllisin väliajoin	Kyselyn tuloksista nostettujen teemojen avulla kehittäminen ja henkilöstön koulutus
ELINVOIMA			
Perusopetuksen ja lukion suorittaminen ja sijoittuminen jatko-opintoihin Varhaiskasvatusta on tarjolla kaikille alle kouluikäisille lapsille ja paikat ovat tehokkaassa käytössä Nuorisotoimi tavoittaa kunnan kohderyhmän 12–29 –ikäiset nuoret toimintoillaan	Perusopetuksen ja lukion päättää ja saa jatko-opiskelupaikan % -oppilaista Paikkojen tarjontamäärä ja täyttöaste Nuokkarin kävijätilastot ja etsivän nuorisotyön tilastot	Lukuvuosittain Puolivuositain Puolivuositain ja hankekausittain	Laadukas opetus ja opinto-ohjaus Laadukas varhaiskasvatus ja ryhmien tehokas käyttö Perusnuokkari-, ohjaamo-, etsivä- ja työpajatoiminta
VÄESTÖN AKTIVOINTI			
Vapaa-aikapalvelujen käyttö lisääntyy suhteessa asukasmäärään Avustuksilla aktivoidaan monipuolista järjestö- ja harrastustoimintaa	Osallistujamäärät Avustusten määrä suhteessa eri ikäryhmiin ja toimintalueisiin	Vuosittain Vuosittain	Kansalaisopisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut Kohdennetut avustukset

Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset erät

410 HYVINVOINTIPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYyntITUOTOT	2 567 848	2 464 025	2 479 938	0,6	2 479 938	2 479 938
MAKSUTUOTOT	231 277	234 000	222 020	-5,1	222 020	222 020
TUET JA AVUSTUKSET	115 078	88 550	101 650	14,8	101 650	101 650
MUUT TOIMINTATUOTOT	10 996	8 700	10 300	18,4	10 300	10 300
TOIMINTATUOTOT	2 925 199	2 795 275	2 813 908	0,7	2 813 908	2 813 908
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 567 890	-6 476 344	-6 183 234	-4,5	-6 183 234	-6 183 234
PALKAT JA PALKKIOT	-5 040 608	-5 108 064	-4 911 856	-3,8	-4 911 856	-4 911 856
HENKILÖSIVUKULUT	-1 527 282	-1 368 280	-1 271 378	-7,1	-1 271 378	-1 271 378
ELÄKEKULUT	-1 188 058	-1 118 169	-1 073 086	-4,0	-1 073 086	-1 073 086
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-339 224	-250 111	-198 292	-20,7	-198 292	-198 292
PALVELUJEN OSTOT	-2 301 664	-2 557 587	-2 497 406	-2,4	-2 497 406	-2 497 406
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-726 834	-820 890	-694 223	-15,4	-694 223	-694 223
AVUSTUKSET	-215 578	-223 800	-243 570	8,8	-243 570	-243 570
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 289 313	-1 431 058	-1 286 093	-10,1	-1 286 093	-1 286 093
TOIMINTAKULUT	-11 101 280	-11 509 679	-10 904 526	-5,3	-10 904 526	-10 904 526
TOIMINTAKATE	-8 176 080	-8 714 404	-8 090 618	-7,2	-8 090 618	-8 090 618
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-20 323	-17 880	-10 580	-40,8	-10 580	-10 580
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 323	-17 880	-10 580	-40,8	-10 580	-10 580
TILIKAUDEN TULOS	-8 196 404	-8 732 284	-8 101 198	-7,2	-8 101 198	-8 101 198
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-8 196 404	-8 732 284	-8 101 198	-7,2	-8 101 198	-8 101 198

Hallinto-palvelut

Hyvinvointipalvelujen yhteiset hallintopalvelut sisältävät luottamushenkilötoiminnan hyvinvointilautakunnassa sekä palvelualueen hallinto- ja toimistopalvelut. Myös kunnan jakamat avustukset kuuluvat nyt tälle alueelle.

410 HYVINVOINTIPALVELUT 4000 HALLINTOPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	114 004	113 465	138 983	22,5	138 983	138 983
TOIMINTAKULUT	-122 913	-146 696	-192 983	31,6	-192 983	-192 983
TOIMINTAKATE	-8 909	-33 231	-54 000	62,5	-54 000	-54 000

Tavoitteet:

Elinvoima	Perusopetuksen suorittaminen ja sijoittuminen jatko-opintoihin	Perusopetuksen päättää ja saa jatko-opiskelupaikan 100 % oppilaista, seuranta lukuvuosittain
Asukkaat	Liikuntastrategian toteuttaminen	Seuranta vuosiraportti

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Keskitetty puhtaus- ja ruokapalvelujen yksikkö järjestää ruokapalvelut kouluissa sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa, ja tuottaa myös henkilöstön työpaikkaruokailupalveluita. Puhtauspalveluita tuotetaan kunnan eri toimintaa-alueille niiden toimipisteisiin sekä myydään sosiaali- ja terveyspalveluille Siun sotelle. Ruokapalveluita myydään myös Lieksan kaupungille (Kolin koulu).

410 HYVINVOINTIPALVELUT 4030 PUHTAUS- JA RUOKAPALVELUT	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	2 245 211	2 211 910	2 158 435	-2,4	2 158 435	2 158 435
TOIMINTAKULUT	-2 257 088	-2 194 862	-2 140 906	-2,5	-2 140 906	-2 140 906
TOIMINTAKATE	-11 877	17 048	17 529	2,8	17 529	17 529

Tavoitteet

Elinvoima	Siivouksen keinoin puhtaat ja viihtyisät tilat	Aistinvarainen arviointi (Insta), pintapuhtausnäytteet
Asukkaat	Ateriapalvelut tuotetaan ravitsemusneuvottelukunnan suosituksen mukaisesti eri ikäryhmille	Suosittelun mukainen kriteerien toteutuminen ateriapalveluissa

Sivistyspalvelut

Tulosyksikkö VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta elinikäiselle oppimiselle. Se tarjoaa perheille hoidon ja huolenpidon sekä kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuuden. Varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja sillä mahdollistetaan vanhempien työssä käynti tai opiskelu. Se edistää lasten osallisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa tuetaan vanhempia heidän kasvatustehtävässään. Toimintamuotoina ovat päiväkoti ja perhepäivähoito.

4050 VARHAISKASVATUS	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	154 952	164 800	151 190	-8,3	151 190	151 190
TOIMINTAKULUT	-1 533 829	-1 599 617	-1 562 256	-2,3	-1 562 256	-1 562 256
TOIMINTAKATE	-1 378 876	-1 434 817	-1 411 066	-1,7	-1 411 066	-1 411 066

Tavoitteet

Elinvoima	Hoitopaikkoja on tarjolla niitä tarvitseville ja paikat ovat tehokkaassa käytössä	Hoitopaikkojen tarjontamäärä ja täyttöaste
Asukkaat	Varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto osaksi päivähoiton arkea	Asiakas- ja henkilöstökysely

Tulosyksikkö PERUSOPETUS

Toiminnan kuvaus

Esi- ja perusopetus antaa mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Perusopetuksen koulut ovat oppimisympäristöjä, jotka toimivat oppilaittensa parhaaksi siten, että oppilaista kasvaa oppimishaluisia, vastuuntuntoisia, kansainvälisesti ajattelevia ja jatko-opinnoissaan menestyviä nuoria aikuisia.

4100 PERUSOPETUS	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	279 786	206 000	239 450	16,2	239 450	239 450
TOIMINTAKULUT	-5 061 608	-5 185 050	-4 828 724	-6,9	-4 828 724	-4 828 724
TOIMINTAKATE	-4 781 822	-4 979 050	-4 589 274	-7,8	-4 589 274	-4 589 274

Tavoitteet

Elinvoima	Perusopetuksen suorittaminen ja sijoittuminen jatko-opintoihin	Perusopetuksen päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan saaneiden oppilaiden määrä, seuranta lukuvuosittain
Asukkaat	Kodin ja koulun yhteistyö kehittyy ja huoltajat osallistuvat oppimiskeskusteluihin	Huoltajien osallistuminen oppimiskeskusteluihin %/oppilaan huoltaja esi- ja perusopetus, seuranta lukuvuosittain

Tulosyksikkö LUKIOKOULUTUS

Lukio on toisen asteen oppilaitos, joka jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustyötä, tehtävänä antaa laaja-alainen yleissivistys, johtaa ylioppilastutkintoon ja antaa valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa myös valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin ja kasvaa aikuisuuteen sekä kannustaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukiossa on nuorten opiskelijoiden lisäksi aikuislinja, jolla voi suorittaa lukion koko oppimäärän tai aineopiskeluna yksittäisiä kursseja.

4110 LUKIO	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	20 789	11 000	23 660	115,1	23 660	23 660
TOIMINTAKULUT	-762 553	-777 528	-641 146	-17,5	-641 146	-641 146
TOIMINTAKATE	-741 764	-766 528	-617 486	-19,4	-617 486	-617 486

Tavoitteet

Elinvoima	Aloittaneet opiskelijat suorittavat lukion oppimäärän ja sijoittuvat jatko-opintoihin	Lukion keskeyttäneiden määrä, lukio-oppimäärän suoritustilastot ja jatko-opiskelupaikan saaneiden määrä, seuranta lukuvuosittain
Asukkaat	Lukioarjen liikunnallistaminen	Opiskelijakunnan ja opetushenkilöstön järjestämien toimintojen toteutusten ja osallistumisten määrä lukuvuodessa

Tulosyksikkö KANSALAIPOISTO

Kansalaisopiston tehtävänä on tukea paikallisen väestön itsensä monipuolista kehittämistä ja elinikäistä osaamista pääasiassa lyhytkestoisella kurssitarjonnalla. Taiteen perusopetus on eri taiteenaloille suuntautuvaa tavoitteellista ja vuosittain etenevää opetusta, jota järjestetään lapsille ja nuorille.

4170 KANSALAIPOISTO	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	39 624	37 400	37 860	1,2	37 860	37 860
TOIMINTAKULUT	-469 369	-405 478	-390 446	-3,7	-390 446	-390 446
TOIMINTAKATE	-429 746	-368 078	-352 586	-4,2	-352 586	-352 586

Tavoitteet

Elinvoima	Kansalaisopiston kurssitarjonta mahdollistaa monipuolisen harrastamisen: liikunta, musiikki, käden taidot ja muut aineet	Kurssien ja tuntien määrä /lukuvuosi
Asukkaat	Kansalaisopiston kurssit tavoittavat eri-ikäiset asiakkaat	Opiskelijamäärä, opiskelijoiden ikäjakauma

Vapaa-aikapalvelut

Tulosyksikkö KIRJASTO- JA TIETOPALVELUT

Kunnankirjasto tuottaa kuntalaisille monipuolisia kirjasto- ja tietopalveluja välittämällä asiakkaille heidän eri tilanteissa tarvitsemaansa tallennettua tietoa ja kulttuuria sekä tarjoaa pääsyn tiedon lähteille ja opastaa informaation ja tiedon hallintaan.

4160 KIRJASTO	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT	6 712	6 000	8 150	35,8	8 150	8 150
TOIMINTAKULUT	-290 930	-289 093	-291 061	0,7	-291 061	-291 061
TOIMINTAKATE	-284 218	-283 093	-282 911	-0,1	-282 911	-282 911

Tavoitteet

Elinvoima	Kirjaston aineistotarjonta ja tapahtumatarjonta tavoittaa eri-ikäiset asiakkaat	Kirjaston käyttötilastot
Asukkaat	Kirjaston aukioloajat kaikkia asiakkaita palveleviksi	Kävijämäärät

Tulosyksikkö KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalvelut edistää ja järjestää kunnassa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa, jolla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taiteellisten elämysten tarjoamista eri taidemuotojen vaihtoehtoista sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista yhteistyössä taiteilijoiden, kulttuurilaitosten ja yhteisöjen kanssa.

Tavoitteet

Elinvoima	Kulttuuritapahtumia järjestetään kaikille ikäluokille vaihteleviin kohteisiin ja vaihteleviin aikoihin	Kävijämäärät
Asukkaat	Tapahtumatarjonta tavoittaa ja osallistaa kuntalaiset	Tapahtumien ja osallistujien määrä

Tulosyksikkö LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnan harrastamiselle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla seura- ja kansalaistoimintaa sekä tarjota monipuolisia olosuhteita kuntalaisten liikunnalle ylläpitämällä sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja.

Tavoitteet

Elinvoima	Liikuntaolosuhteiden ja -paikkojen ylläpito toimii, esteettömyys lisääntyy	Palautekyselyt, toimenpiteiden määrä, käyttäjäseurantatilastot
Asukkaat	Liikuntaneuvonnan lisääminen ja tehostaminen aktivoi terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia	Osallistujamäärät, matalankynnyksen liikuntaryhmien määrä

Tulosyksikkö NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut huolehtivat lasten ja nuorten myönteisen kehityksen tukemisesta järjestämällä yksin ja yhteistyössä harrastustoimintaa, ennalta ehkäisevää toimintaa ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Nuoret ovat osallisena verkostotyössä, seutukunnallisessa, maakunnallisessa ja kansainvälisessä toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Tavoitteet

Elinvoima	Nuorisotoimi tavoittaa kunnan kohderyhmän 12-29 -ikäiset nuoret toiminnoillaan ja osallisuutta tuetaan sekä nuorisovaltuuston toiminta vakiintuu.	Nuokkarin kävijätalastot, etsivän nuorisotyön tilastot, seuranta puolivuositain ja hankekausittain, nuorisovaltuuston palaute puolivuositain
Asukkaat	Ennaltaehkäisevä työ lisääntyy esimerkiksi JEP (päihdevalistus)	Toteutettujen toimintojen määrä /v, seuranta vuosittain

4200 LIIKUNTA-, NUORISO-, KULT.PALV**TP 2016****TA+MUUT.
2017****KV 2018****Ero%****SV1 2019****SV2 2020**

TOIMINTATUOTOT

64 121

44 700

56 180

25,7

56 180

56 180

TOIMINTAKULUT

-602 990

-911 355

-857 006

-6,0

-857 006

-857 006

TOIMINTAKATE**-538 869****-866 655****-800 826****-7,6****-800 826****-800 826**

Oppilasennustetaulukko (20.9.2017)

KOULU	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Ahmoavaara	22	21	22	0 (23)	(20)	(24)	(22)
Kajoo	14	0	0	0	0	0	0
Nunnanlahti	37	39	33	32	25	23	18
Vihtasuo	44	42	42	40	38	34	31
Poikola e-6	212	209	199	193 (216)	167	160	140
e-6 yhteensä	329	311	296	265 (288)	230 (250)	217 (241)	189 (211)
Poikola 7-9	136	125	136	135	145	129	144
Perusopetus	465	436	432	400 (423)	375 (395)	346 (370)	333 (355)
Lukio	67	65	49	40	48	62	65
yht	532	501	481	440 (463)	423 (443)	408 (432)	398 (420)

Kajoon koulu yhdistyi Poikolan kouluun lv 2015-16 alkaessa. Lukuvuoden 2017-18 alussa Ahmoavaaran koulussa ei rakennuksen kunnan vuoksi voitu jatkaa koulutoimintaa. Ahmoavaaran koulun oppilaat hakeutuivat Kolin kouluun oppilaisiksi. Perusopetuksen oppilasmäärä (Nunnanlahti, Vihtasuo ja Poikola) laskee suunnittelukaudella 2017-2019 nyt alkaneesta lukuvuodesta lv 2019-2020 loppuun 54 oppilaalla. Ahmoavaaran oppilasmäärä suunnittelukauden 2017-2019 alkaessa 23 oppilasta ja lv 2019-2020 24 oppilasta.

Tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Suoritteita						
ruokapalvelujen ateriamäärä/v	384704	364982	353632	350549	356691	357408
puhtauspalvelujen siivouspinta-ala	28699	28717	28900	28353	28323	28612
päivähoidossa lapsia	95	90	89	88	86	90
päivähoidossa lapsia %/0-6 v	52	52	52	52	52	53
esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä ka	494	470	451	434	428	388
kuljetusoppilaita ka	247	235	224	225	226	198
kuljetusoppilaita % ka	50,1	49,9	49,7	51,8	52,7	51
erityisen tuen oppilaita %(20.9)	9,1	7,1	6,4	6,9	7	7,5
koululaisten ip-toiminta osallistuneet ka	24	28	28,5	25	22	26
lukio-opiskelijoita ka	79	72	65	56	49	44
ylioppilaita keväät/syksy	25 / 0	25/5	11/2	24/3	TILINP.	TILINP.
kirjasto lainat kpl/as	16	15	14	13	14	14

kirjasto aukiolotunteja / vk	37/40 (1.5.alk)	40	40	40	40	40
kirjasto fyysisiä ja www-käyntejä /v	210359	102897		-	-	-
kirjasto fyysisiä käyntejä/v **			39173	39000	39000	40000
kirjasto www-käyntejä/vuosi **			19867	15759	-	16000
kansalaisopetus-tunteja	4419	4073	4214	4282	4400	4200
kans op opiskelijoita	1893	1817	1755	1741	1760	1740
kulttuuritapahtumia	40	30	53	44	40	40
liikuntatilojen käyttäjät	1310	680 *	1750	741 *	1800	1850
liikuntatilojen käyttöaste		90				
nuorisotila avoint/vk	23	23	23	23	23	23
nuoret kesätyöntekijät määrä					ei käytössä	aloitus TP 2018
kohdeavustuksilla tavoitetut					ei käytössä	aloitus TP 2018
Talouden tunnuslukuja						
ateriapalvelut €/ateria	3,21	3,54	3,85	3,89	3,62	3,60
siivouspalvelut €/siivous m2	29,65	30,59	27,09	31,02	31,50	30,20
perusopetus €/opp	9974	10630	10885	11132	11587	11843
perusop koulukuljetus €/ kuljetusopp	2263	2440	2516	2483	2655	2835
lukio-opetus €/opisk	9110	11223	11740	11774	16806	14034
päivähoidon kust €/as	255	246	266	281	299	298
lasten kotihoidon tuki €/as	45	35	33	40	41	40
kunnan asukasluku	5203	5138	5034	4938	4900	4742
sivistys/hyvinvointi palv nettomenot €/as		1332	1620	1671	1761	1706

*luvussa mukana vain salikortit

**kirjastojärjestelmän ja nettikirjaston muutos

3.3 Kuntarakennelautakunta

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on

- valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista
- huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä, sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.
- osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuten niistä on säädetty.

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

1. huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä;
2. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä;
3. huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista;
4. osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen;
5. antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille;
6. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa;
7. edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä
8. suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät. (Kuntaliitto 31.1.2017)

Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset erät

Kuntarakennelautakunta	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	0	0	9 950		9 950	9 950
MAKSUTUOTOT	72 023	43 000	43 000	0,0	43 000	43 000
TUET JA AVUSTUKSET	2 991	2 560	300	-88,3	300	300
TOIMINTATUOTOT	75 014	45 560	53 250	16,9	53 250	53 250
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-105 082	-144 295	-114 471	-20,7	-114 471	-114 471
PALKAT JA PALKKIOT	-81 904	-116 315	-84 458	-27,4	-84 458	-84 458
HENKILÖSIVUKULUT	-23 178	-27 980	-30 013	7,3	-30 013	-30 013
ELÄKEKULUT	-18 018	-22 545	-26 768	18,7	-26 768	-26 768
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 161	-5 435	-3 245	-40,3	-3 245	-3 245
PALVELUJEN OSTOT	-35 406	-62 187	-63 781	2,6	-63 781	-63 781
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 965	-3 850	-3 300	-14,3	-3 300	-3 300
MUUT TOIMINTAKULUT	-8 074	-5 632	-3 832	-32,0	-3 832	-3 832
TOIMINTAKULUT	-151 527	-215 964	-185 384	-14,2	-185 384	-185 384
TOIMINTAKATE	-76 513	-170 404	-132 134	-22,5	-132 134	-132 134
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-76 513	-170 404	-132 134	-22,5	-132 134	-132 134

Talousarvion määrärahamuutoksista vuoden 2017 talousarvioon nähden merkittävimmät ovat myyntituot-
tojen kasvu 9 950 eurolla, mikä johtuu rakennustarkastajan työpanoksen myynnistä Valtimon kunnalle.
Vuoden 2017 talousarviossa palkkamäärärahat olivat suuremmat, koska lupa.fi-palvelun käyttöönottoa var-
ten tarvittiin lisäresursseja. Vuoden 2018 talousarviosta tämä määräraha on jätetty pois. Toisaalta henkilös-
tökuluissa on varauduttu ympäristönsuojelun asiantuntijapalveluiden ostoon 10 000 eurolla.

Kuntarakennelautakunnan toiminnalliset tavoitteet 2018

TAVOITE	MITTARI	SEURANTA	KEINOT
TALOUS			
Talousarvion toteuman säännöllinen seuranta ja poikkeamiin reagoiminen	Talouden seurantaraportit	Toimialoilla kuukausittain	Aktiivinen seuranta Toiminnan sopeuttaminen Tarvittaessa muutokset talousarvioon
TYÖHYVINVOINTI			
Työhyvinvoinnin parantuminen jatkuu Kevan työhyvinvointikyselyn tulosten hyödyntäminen	Sairauspoissaolojen kumulatiivinen kertymä Toimenpideohjelma tulosten pohjalta	Kuukausittain Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen säännöllisin väliajoin	Kyselyn tuloksista nostettujen teemojen avulla toiminnan kehittäminen ja henkilöstön koulutus
ELINVOIMA			
1. Hakemusten määrä vähintään nykytasolla 2. Lupapiste.fi palvelun käytön laajentuminen	1. Lupamäärä 2. Sähköisesti haettujen lupien määrä	Kuukausittain	

Tunnusluvut	TP 2015 *	TA 2016	TP 2016 *	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Suoritteet (valmist. uudet laaj. ja muutostyöt)							
asuintalot	89	8	20	8	8	8	
saunarakennukset + talousrak.	212	50	46	50	50	50	
vapaa-ajanasuinrakennukset	55	15	18	15	15	15	
kerrost. muutost. vanh. yht.as.	-	-	5	-	-	-	-
teollisuus- ja liikerakennukset	4	2	9	2	2	2	
muut maatalousrakennukset	10	3	3	3	3	3	
voimalaitosrakennukset	-	-		-	-	-	-
muut rakennukset	19	-	27	-	-	-	-
puretut rivitalot							-
liike- ja tavaratalot	4						-

*Tilinpäätöstiedot 2016 lupamäärien mukaan. 2015 mukana myös valmistuneet luvat ja muut toimenpiteet

3.4 Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset erät

Tarkastuslautakunta	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYyntITUOTOT	26 433	0	0		0	0
TOIMINTATUOTOT	26 433	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 300	-16 100	-14 552	-9,6	-14 552	-14 552
PALKAT JA PALKKIOT	-8 243	-14 465	-13 252	-8,4	-13 252	-13 252
HENKILÖSIVUKULUT	-58	-1 635	-1 300	-20,5	-1 300	-1 300
ELÄKEKULUT	-51	-1 269	-1 047	-17,5	-1 047	-1 047
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-6	-366	-253	-30,9	-253	-253
PALVELUJEN OSTOT	-17 529	-25 589	-23 425	-8,5	-23 425	-23 425
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-477	-700	-600	-14,3	-600	-600
MUUT TOIMINTAKULUT	-127	-200	-100	-50,0	-100	-100
TOIMINTAKULUT	-26 433	-42 589	-38 677	-9,2	-38 677	-38 677
TOIMINTAKATE	0	-42 589	-38 677	-9,2	-38 677	-38 677
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	-42 589	-38 677	-9,2	-38 677	-38 677

4. Investointiosa

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimi	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Yhteensä	12 412 000	1 132	168 000	730 000	655 000	3 800 000	7 647 000

Hanke	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Terveyskeskus julkisivukorjaukset	690 000		30 000	30 000			660 000
Kotikallio, Eetulan kv-yksikkö, muutost + pk	1 032 000						1 032 000
Kotikallio, peruskorjaukset			50 000	30 000			
Viherkallio, ulkop.per.k + sadevesien hallinta	280 000		8 000	280 000			
Ilvolankosken huoltorakennus, vesik.uusiminen	70 000		0	70 000			
Poikolan koulu,rakennetiiv. + -korjaukset	300 000	1 132	50 000	50 000	250 000	0	
Poikolan koulu, "yksi koulu" -hanke	8 200 000			70 000	300 000	3 800 000	4 000 000
Kansalaisopisto, ikk.uusiminen	75 000			0	75 000		
Kunnantalo, so-,sv- ja ulkopuol.al. peruskorj.	775 000		15 000	25 000			775 000
Kunnantalo, vesikatto ja julkisivuperuskorj.	780 000		15 000	25 000			780 000
Poikolantie 6 A, julkisivuperuskorj.	40 000			40 000			
Taitokartano, peruskorj.				10 000	30 000		300 000
Vepsänjoentie 10, yhdyskäytävä Vjt 10(Puljonki) <-> VJT 6(e.pok)	70 000			70 000			
Vepsänjoentie 6 (e.pok), sv-,so- ja piha-alueen peruskorj.				30 000			
Konekeskus, ka-vaihto	100 000						100 000

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylät ja yleiset alueet	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Yhteensä	2 064 180	8 597	80 000	405 000	267 000	456 000	188 000

Hanke	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Väyryläntien/Aimontien peruskorjaus	234 000		30 000	168 000	36 000		
Turunkankaantie	227 180					70 000	
Katujen perusparannus, sorastus ja ojien perkaus	50 000			50 000			
Koskelan sillan kunnostus	110 000			10 000		100 000	
Kukonpolun peruskorjaus		8 597			231 000	69 000	
Karjalantien rakentaminen	219 000		50 000	127 000		36 000	
Kokkokallion tiestön valaistus						55 000	

Hanke	Kust. arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Taivaanpankon kaivot K7 ja K8	344 000				20 000		324 000
Vesiverkoston saneeraus ja lisärakentaminen	60 000	12 237	5 000	20 000	20 000	20 000	
Possutus- ja desinfiointisuunnitelma	10 000				10 000		
Sahateollisuustien vesijohdon saneeraus	46 000					46000	
Ylävesisäiliön saneeraus	142 000						142000
Viemäriverkoston saneeraus	78 000	511	100000	8 000		70000	
Karjalantien jätevesiviemäri	8 000			8 000			
Kukonpolun jätevesiviemäriin saneeraus	78 000				78000		
Putkikatko jätevedenpuhdistamolle	20 000			20 000			
Lietteen kuivausrakennus	20 000						20000
Pumppaamoiden saneeraus	30 000					20000	10000
Vanhan jälkiselkeytysaltaan rakennuksen katon ja ulkivuorauksen uusiminen	40 000		5000	10 000	60000		

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Puhtaus- ja ruokapalvelut	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Yhteensä	81 400	0	0	13 400	11 000	22 000	35 000

Hanke	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Keittopata	13 400			13 400			
Iso yhdistelmäuuni	11 000				11 000		
Isot yhdistelmäunit (2 kpl)	22 000					22 000	
Korikuljetinastianpesukone	35 000						35 000

Koko organisaatio yhteensä

	Kust. Arvio	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2021-2022
Menot	16 383 580	1 653 510	643 000	2 040 400	1 197 000	4 444 000	8 366 000
Tulot	0	177 920	0	0	0	0	0
Netto	16 383 580	1 475 590	643 000	2 040 400	1 197 000	4 444 000	8 366 000

5. Tuloslaskelmaosa

	TP 2016	TA+MUUT. 2017	KV 2018	Ero%	SV1 2019	SV2 2020
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	6 454 489	4 835 238	4 969 305	2,8	4 969 305	4 969 305
MAKSUTUOTOT	2 673 245	277 500	265 020	-4,5	265 020	265 020
TUET JA AVUSTUKSET	610 947	263 512	242 160	-8,1	242 160	242 160
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 509 749	3 612 873	3 670 131	1,6	3 670 131	3 670 131
TOIMINTATUOTOT	13 248 431	8 989 123	9 146 616	1,8	9 146 616	9 146 616
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-18 411 185	-9 141 345	-8 770 176	-4,1	-8 770 176	-8 770 176
PALKAT JA PALKKIOT	-13 720 612	-6 637 091	-6 398 614	-3,6	-6 398 614	-6 398 614
HENKILÖSIVUKULUT	-4 690 573	-2 504 254	-2 371 562	-5,3	-2 371 562	-2 371 562
ELÄKEKULUT	-3 776 831	-2 183 257	-2 115 843	-3,1	-2 115 843	-2 115 843
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-913 741	-320 997	-255 719	-20,3	-255 719	-255 719
PALVELUJEN OSTOT	-21 314 137	-28 650 425	-28 481 723	-0,6	-28 481 723	-28 481 723
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 524 696	-2 048 374	-1 999 573	-2,4	-1 999 573	-1 999 573
AVUSTUKSET	-1 594 412	-777 710	-773 570	-0,5	-773 570	-773 570
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 135 509	-1 991 518	-1 798 221	-9,7	-1 798 221	-1 798 221
TOIMINTAKULUT	-46 979 939	-42 609 372	-41 823 263	-1,8	-41 823 263	-41 823 263
TOIMINTAKATE	-33 731 509	-33 620 249	-32 676 647	-2,8	-32 676 647	-32 676 647
VEROTULOT	14 494 689	14 550 000	14 007 000	-3,7	14 007 000	14 007 000
VALTIONOSUUEDET	20 655 886	20 829 080	20 174 474	-3,1	20 174 474	20 174 474
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	100 452	76 000	82 000	7,9	82 000	82 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	394 636	384 562	384 562	0,0	384 562	384 562
KORKOKULUT	-45 044	-60 000	-27 000	-55,0	-27 000	-27 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 777	-35 562	-35 562	0,0	-35 562	-35 562
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	415 267	365 000	404 000	10,7	404 000	404 000
VUOSIKATE	1 834 334	2 123 831	1 908 827	-10,1	1 908 827	1 908 827
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 061 336	-2 160 240	-1 942 100	-10,1	-1 942 100	-1 942 100
ARVONALENTUMISET	0	-281 132	0	-100,0	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 061 336	-2 441 372	-1 942 100	-20,5	-1 942 100	-1 942 100
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	0	274 704	0	-100,0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	274 704	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-227 002	-42 838	-33 273	-22,3	-33 273	-33 273
POISTOERON MUUTOS	305 064	255 500	344 170	34,7	344 170	344 170
VARAUSTEN MUUTOS	-54 000	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	24 061	212 662	310 897	46,2	310 897	310 897

Tuloslaskelmaosan tunnusluvut

	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatuotot/Toimintakulut -%	28,2 %	21,1 %	21,9 %	21,9 %	21,9 %
Vuosikate/poistot -%	89,0 %	98,3 %	98,3 %	98,3 %	98,3 %
Vuosikate euroa/asukas	371 €	433 €	404 €	412 €	421 €
Kertynyt yli/alijäämä (1000 €)	10 131	10 088	10 055	10 022	9 989
Asukasmäärä vuoden lopussa	4 938	4 900	4 724	4 629	4 537

6. Rahoitusosa

	TP 2016	TA 2017	KJ 2018	TS 2019	TS 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	1 834 334	2 123 831	1 908 827	1 908 827	1 908 827
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0
TULORAAHOITUKSEN KORJAUSET	2 883	0	0	0	0
	1 837 217	2 123 831	1 908 827	1 908 827	1 908 827
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-1 654 063	-658 000	-2 040 400	-1 197 000	-4 444 000
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	178 912	0	0	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	196 005	0	0	0	0
	-1 279 146	-658 000	-2 040 400	-1 197 000	-4 444 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	558 071	1 465 831	-131 573	711 827	-2 535 173
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-309 027	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	106 145	0	0	0	0
	-202 882	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-5 000 000	-357 143	-714 286	-714 286	-714 286
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	5 000 000	0	0	0	0
	0	-357 143	-714 286	-714 286	-714 286
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	750	0	0		
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-13 656	0	0		
SAAMISTEN MUUTOS	-73 560	0	0		
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-217 537	0	0		
	-304 003	0	0		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-506 885	-357 143	-714 286	-714 286	-714 286
RAHAVAROJEN MUUTOS	51 186	1 108 688	-845 859	-2 459	-3 249 459
RAHAVARAT					
31. 12.	4 051 879	5 160 567	4 314 708	4 312 249	1 062 790
1. 1.	4 000 692	4 051 879	5 160 567	4 314 708	4 312 249
Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	KJ 2018	TS 2019	TS 2020
Toiminnan ja investointien kumulatiivinen rahavirta	558 071	2 023 902	1 892 329	2 604 156	68 983
Lainahoitokate	2,8	2,9	2,6	2,6	2,6
Kassan riittävyys (pv)	34	47	38	38	9

Tunnuslukujen muodostuminen:

Toiminnan ja investointien kumulatiivinen rahavirta = Viimeisimmän tilinpäätös vuoden alusta lähtien kumulatiivisesti laskettu toiminnan ja investointien rahavirta. Kuvaa investointien omarahoituksen riittävyyttä. Pitkällä aikavälillä tavoitteena tulisi olla positiivinen arvo.

Lainan hoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$. Kuvaa kunnan lainanhoitokykyä. Lainanhoitokyky on hyvä tunnusluvun ollessa yli 2, tyydyttävä 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$. Kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tavoitearvona 14-30 päivää.